

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

29 листопада 2022 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Так, колеги, Олексій Жмеренецький присутній?

Олексію. О, я так і думала, що це ваша. Прекрасно. 6...

Колеги, Олександр Ткаченко і Ірина Фріз присутні?

ТКАЧЕНКО О.М. Так, я, є.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я вас дуже прошу, якщо можна включіть камери для того, щоб просто ми наявність кворуму встановили, бо так дуже тяжко. Я не розумію, чи там хтось є за чорними екранами, чи ні?

Дякую дуже.

Так, колеги, я бачу, присутні 9 членів комітету і відповідно ми можемо починати з вами засідання. Маємо кворум, колеги.

Перше. Я одразу прошу Анатолія Петровича Бурміча виконувати функції секретаря.

БУРМІЧ А.П. Хорошо.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, оскільки пан Володимир Кабаченко попередив, що не зможе на самому початку засідання підключитися.

Колеги, проект порядку денного на сьогодні всім наданий. У нас заплановано сьогодні три групи питань.

Перше. Законопроект, щодо якого ми є головним – 8184, нашої колеги Галини Янченко.

Другий, колеги, блок питань у порядку антикорупційної експертизи.

І третій блок, колеги – презентація Дослідницької служби Верховної Ради України. Дослідницька служба присутня і, власне, саму презентацію було членам комітету заздалегідь надіслано на електронні пошти.

Чи, колеги, по порядку денному будуть пропозиції чи зауваження?

_____. Нема.

ГОЛОВУЮЧА. Немає? Тоді, колеги, пропозиція: затвердити порядок денний за основу і в цілому одразу, як ми це робимо для економії часу.

Радіна – за.

Юрчишин. Ярослав? Так, Ярослав щойно був. Ярославе, мікрофон!

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. За. Дякую дуже.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Янченко.

ЯНЧЕНКО Г.І. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, маємо рішення, да?

БУРМІЧ А.П. 11 – за.

ГОЛОВУЮЧА. 11 – за. Дякую дуже, колеги.

Перш ніж почнемо працювати по порядку денному в мене, якщо можна, організаційне просто прохання до членів комітету. Надійшло доручення готувати пропозиції комітету до порядку, до, перепрошую, плану

законотворчої роботи на наступний рік. Тож я прошу, колеги, якщо є пропозиції, що від комітету включити, будь ласка, надішліть такі пропозиції. Гаразд, колеги? Так, щоб ми могли сформувати проект плану і відповідно десь на наступному засіданні розглянути і затвердити.

Власне, колеги, можемо рухатися по порядку денному. Законопроект 8184 – про внесення змін до Закону України про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів щодо розблокування можливості управління корпоративними правами переданими в управління Національному агентству. Я по цьому законопроекту, колеги, пропоную такий підхід. Якщо можна, я спочатку окреслю, яка пропозиція щодо рішення, потім, якщо можна, Галина Янченко – для презентації. Потім заслухаємо відповідні органи присутні: виконувач обов'язків Голови АРМА пан Дмитро Жоравович, присутні ще колеги із АРМА.

І мені здається, також був присутній Національний банк. Колег з Національного банку, скажіть, будь ласка, хто від Нацбанку? Колеги.

ФЕДОРЕНКО М. Марина Федоренко, департамент ліцензування.

ГОЛОВУЮЧА. Да. Дуже дякую, що включилися. Ми довго видзвонювали Нацбанк, що все-таки ви включилися, хвилювалися, що ви всі сидите по укриттях.

ФЕДОРЕНКО М. Повернулися.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

І Олександр Банчук – заступник міністра юстиції по цьому присутній.

Отже, колеги, коротко, якщо можна, по законопроекту. Галина буде по суті його презентувати, я лише скажу, що пропозиція законопроект, точніше, пропозиція комітету: розглянути можливість законопроект рекомендувати

одразу за основу і в цілому в цій редакції, яка була колегам членам комітету надіслана.

Тепер по суті. Галина, будь ласка. Напевно, буде краще, якщо ви.

ЯНЧЕНКО Г.І. Друзі, колеги, всім доброго дня! Законопроект насправді є дуже короткий і дуже точковий, але разом з тим дуже важливий. Ми з вами його вже обговорювали в чатах, коротко нагадаю, суть його наступна. Надати можливість АРМА/управляючим безпосередньо управляти активом, в тому числі змінювати директорів тощо у випадку, якщо такий актив пов'язаний з юридичними або фізичними особами, які мають зв'язок з Росією, з Російською Федерацією або з Білоруссю.

У нас з вами була дискусія щодо того, як краще сформулювати належність до Білорусі, оскільки в різних документах... тобто ми всі говоримо про те, що Росія є однозначно країною-агресором, а Білорусь якось не зовсім однозначно у нас окреслюється в дипломатичній нашій комунікації. Але разом з тим вирішили, що, напевно, є сенс просто безпосередньо так і записати в законопроект Білорусь, тому що це секрет Полішинеля, що вони насправді теж є агресором, з їхньої території відбуваються обстріли, з їхньої території заходять російські війська і взагалі ворожа техніка. Тому я пропоную не гратися з формулюваннями, а чітко вказувати – Російська Федерація і Білорусь.

Ще, колеги, в нас із дискусійних питань по цьому законопроекту було питання, чи потрібно фінансові установи і банки, управління ними узгоджувати з Нацбанком. На сьогоднішній день, я нагадаю, що ми з вами два банки, якщо я не помиляюсь, буквально нещодавно передали, зробили можливість, скажімо так, передачі в управління. І в принципі, АРМА, наскільки мені відомо, готова забирати в управління і шукати управлінців. Є багато бажаючих серед українських банків і фінансових установ. Але все, на сьогоднішній день, знову ж таки наскільки мені відомо, упирається в те, що немає "підзаконки" і немає регулювання Нацбанку. Тобто Нацбанк має

погоджувати, але не знає як погоджувати і не має відповідних своїх внутрішніх регулювань.

Тому, власне, в законопроекті було в первинному прописано, що такі типи активів не... Управління такими типами активів не погоджуються з Нацбанком.

Разом з тим, якщо Нацбанк має, уже там за ці кілька тижнів розробив, таку "підзаконку" або може розробити в найкоротший терміни, то в принципі за таких умов, я особисто не заперечую, щоб для фінансових установ і банків було, потрібно погодження Нацбанку. Але хочу почути дуже Нацбанк.

Тому що, друзі, на сьогодні велика кількість російських і білоруських активів не може ефективно управлятися АРМА і передаватися управлінням, через цілий ряд різного роду бюрократичних перешкод, починаючи від неточностей судових ухвалах і закінчуючи от такими історіями як, наприклад, те, що Нацбанк хоче погоджувати управління певними активами, але не знає як це робити, тому що немає внутрішніх процедур. Якщо коротко, то це в принципі все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, Галино.

Колеги, як домовлялися, якщо можна, АРМА, а потім – Нацбанк, потім – Мін'юст і потім тоді в режимі питань. Гаразд, колеги?

Пане Дмитре, будь ласка.

ЖОРАВОВИЧ Д.О. Добрий день! Дякую, за надану можливість виступити. Стосовно внесення змін щодо можливості управителям розпоряджатися корпоративними правами, тобто приймати рішення на загальних зборах. Дякую вам за те, що ми обговорюємо це питання. Але хотів би попросити, шановних депутатів, чітко визначити критерії належності до російських підприємств, або корпоративних до Російської Федерації, або Білорусі або чітко визначити орган, який це буде визначати, для того, щоб потім не було важко працювати з цими змінами, які в майбутньому будуть

прийнятті. Є пропозиція, можна запропонувати суду визначати ці критерії для того, щоб суд чітко прописував. Але ж є деяка проблематика, яка стосується того, що в Кримінальному процесуальному кодексі у суду немає таких повноважень і зобов'язань. І тому суд не буде посилається на наш закон при розгляді клопотання слідчого щодо накладення арешту, передачу в управління АРМА тих чи інших корпоративних прав.

Тому взагалі я би пропонував внести зміни таким шляхом, щоби зробити ще один порядок, який буде узгоджений з Кабінетом Міністрів та затверджений його постановою, щодо визначення управителів, і там будуть прописані всі ці критерії. На сьогоднішній день АРМА керується Законом "Про публічні закупівлі", але ж, як ви всі знаєте, з січня місяця цього року відповідно до цього закону фактично визначає управителя лише одна особа уповноважена. В минулому році це був комітет наш, який був з декількох осіб – 5, 6, 7 осіб. А на сьогоднішній день фактично лише одна особа відповідно до цього закону приймає рішення щодо пошуку управителя.

І тому, якщо нам буде надана можливість затвердити порядок обрання управителів, який буде затверджений постановою, то мені здається, що цей процес буде більш прозорим і більш ефективним.

Щодо корпоративних прав банків, я би хотів запропонувати знов-таки внесення змін до нашого закону стосовно того, що АРМА буде звертатися за окремою умовною процедурою по статті 21.1, як це за прикладом, до Кабінету Міністрів. Кабінет Міністрів вже буде звертатися до Національного банку або до Фонду гарантування вкладів. І саме Фонд гарантування вкладів буде обирати управителів для корпоративних прав банку, тому що, мені здається, це буде більш ефективним, ніж АРМА буде займатися пошуком управителів на корпоративні права банку.

Дякую. У мене коротко все. Я хотів би передати, з вашого дозволу, слово Антону Григоровичу Чубенку, начальнику юридичного управління. Я думаю, він має також що сказати з цього питання.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Якщо можна, я буду вести комітет. У мене уточнююче питання. Я просто не зовсім розумію, чому ви вважаєте, що визначення, що не можна прив'язуватися до визначення, власне, походження активів в ухвалі суду? Чому питаю? Тому що активи арештовуються в кримінальному провадженні, якщо ми говоримо про активи, пов'язані з Російською Федерацією, то переважно, в принципі, це кримінальні провадження за кваліфікацією, наприклад, державна зрада, фінансування тероризму і так далі.

І відповідно в клопотанні про арешт якраз слідчий і обґрунтовує, чому він вважає, що ці активи пов'язані з... або, точніше, так, чому він вважає, що ці активи необхідно арештувати саме в цьому кримінальному провадженні з такою кваліфікацією. Відповідно з необхідністю він мав би доводити, що ці активи якраз і пов'язані так чи інакше з Російською Федерацією, і тоді відповідно стандартний просто підхід до ухвали суду говорить про те, що суд, заслухавши відповідну інформацію, погоджується з тим-то, тим-то, постановляє те-то, те-то – стандартний просто зміст ухвали суду. Мені здається, це найбільш просто природний і якраз уже передбачений КПК підхід до питань, які ми з вами обговорюємо.

Ще раз, тому що ідеться про активи, які переважно арештовані в кримінальних провадженнях щодо державної зради, фінансування тероризму. І необхідною просто складовою цього розслідування буде якраз обґрунтування, чому ті чи інші активи пов'язані із Російською Федерацією або з бенефіціарами з Російської Федерації, відповідно в нашому випадку – також і з Білоруссю. Я не розумію навіть, як ці активи можуть бути арештовані без обґрунтування цього. Це якраз, в принципі, і буде ключове, те, що буде слідчий обґрунтовувати в клопотанні про арешт і те, на що суд буде спиратися, ухвалюючи рішення про арешт.

ЖОРАВОВИЧ Д.О. Це дуже гарна ідея. І ми підтримуємо, нам буде легко працювати, якщо суд саме буде визначати. Але я хочу зазначити, що на

сьогоднішній день у суду немає такого обов'язку в резолютивній частині ухвали вказувати, що той чи інший актив належить до власності громадян Республіки Білорусь або Російської Федерації.

По-друге. Можуть бути такі випадки, коли суд розглядає ухвалу про накладання арешту, а потім – заяву, вибачте, про накладання арешту – а потім про передачу на управління. А з часом, коли ухвала вже зайде до АРМА, то власники можуть бути змінені. У нас на сьогоднішній день є такий живий приклад, це "Ушастый нянь", який знаходиться у Вінниці. Коли був накладений арешт в той момент, власниками були громадяни Російської Федерації, а коли до нас ухвала прийшла в управління, то ми вже встановили, що власниками стали громадяни іншої країни – Сполучених Штатів Америки.

Тому просто я хочу зазначити, що ми підтримуємо цю ідею, нам дуже подобається. Але ж треба поряд з цим встановити обов'язок для судів саме не в описовій частині, а в резолютивній частині встановлювати факт належності того чи іншого підприємства до власності Російської Федерації або Білорусі, або інших країн-агресорів, як зазначено в проекті закону.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Як з вашого досвіду на практиці виглядають ці ухвали? Вони просто переважно закриті, тому ми якби їх не бачимо. З того що я розумію, вони все-таки прив'язуються до цього в резолютивній частині. Вони ж кажуть: суд встановив, двокрапка – і далі описують, що саме суд встановив при розгляді клопотання.

ЖОРАВОВИЧ Д.О. Так, в описовій частині рішення є факти...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, або у пана Дмитра завис зв'язок або в мене. Мені здається, у пана Дмитра. Мене чути, колеги?

_____. Чути-чути...

ЖОРАВОВИЧ Д.О. ...Російської Федерації або самої... але ж, це в описовій частині, а в резолютивній частині таких фактів ще не було. В резолютивній частині лише передати майно, дві крапки – в управління Національному агентству.

ГОЛОВУЮЧА. Да, але суд же пише, що він встановив.

ЖОРАВОВИЧ Д.О. Так, але ж ми керуємося при виконанні ухвали резолютивною частиною. Тому в мене є деякі побоювання, що це не буде відбуватися.

ГОЛОВУЮЧА. Просто в мене тоді зустрічне питання. Якщо це буде встановлювати АРМА за якимись критеріями, то чи не буде таким чином, бо моя суб'єктивна думка, що буде певна конкуренція із матеріалами кримінального провадження? Тут кримінальне провадження і те, що встановлено в кримінальному провадженні – це первинна і базова фактично лінія для визначення майбутньої поведінки АРМА. Грубо кажучи, не може АРМА встановлювати додатково те, що не встановлено в кримінальному провадженні. І ще раз, ми говоримо про кримінальні провадження переважно, поправте мене, якщо я помиляюся, але переважно по кваліфікації фінансування тероризму, державна зрада. І там обґрунтування зв'язку активів з Російської Федерацією або бенефіціарами з Російської Федерації, Білорусі буде неодмінною просто частиною розслідування і відповідно неодмінною частиною обґрунтування в суді.

_____. Друзі, дивіться, мені здається, що ми зараз АРМА закидаємо те, що не є відповідальністю АРМА.

ГОЛОВУЮЧА. Ні, я питаю просто, як це буде працювати.

_____. Дивіться, друзі, тому що питання переоформлення активів на інших осіб, питання, наприклад, в тому, що називається скасовуються арешти і так далі. Це, як би нам не хотілося, не є ні відповідальністю, ні можливістю, ні повноваженнями АРМА. Це є питання, які потрібно задавати прокурорським, суддям і, можливо, слідчим, які опікуються.

Якщо би ми могли передати цю функцію АРМА, я впевнена, що АРМА би прекрасно з нею справлялася. А так ми просто задаємо питання не за адресом, тому що, на жаль, АРМА не може вплинути на таку ситуацію.

ГОЛОВУЮЧА. О'кей. Почула.

Пан Антон Чубенко хотів щось додати. Пане Антоне, будь ласка. Антон Чубенко, АРМА.

ЧУБЕНКО А.Г. Доброго дня, шановні народні депутати, шановна Анастасія Олегівна. Я хочу сказати, що ці кваліфікації, які ви назвали – це державна зрада і фінансування тероризму – вони насамперед стосуються суб'єктів, які є громадянами нашої держави України. Тому в нас може бути збройна агресія, інші якісь, – вони підпадають, як правило, під санкційний механізм. Санкційний механізм і АРМА також приймає участь, але в якості одного з елементів, який здійснює безпосередньо Мін'юст.

Тому ці приклади, вони стосуються насамперед тих злочинів, які розслідуються ДБР та БЕБ – Бюро економічної безпеки і Державне бюро розслідувань. А в них основна зона відповідальності – це фінансові злочини, ухилення від податків, наприклад, таке. Тобто це може бути, умовно кажучи, формально якийсь признак, по якому порушується кримінальна справа, а потім до нього можуть доплюсовуватися інші якісь епізоди, наприклад,

причетності до тої чи іншої. Але в ході слідства може бути встановлено, що та чи інша особа має відношення до країн-агресорів.

Так рішення суду не буде мати тої ваги, якої нам необхідно для того, щоб насамперед визначити: це російський актив чи білоруський або інший актив. Тим більше, що такі приклади відносно зміни власника були не лише на "Ушастому няні", це й Вінницяпобутхім, а до того облгази, які передавали по 21.1, було в нас багато прецедентів, кіпріотам передавали ці права корпоративні і таке інше.

Тому дуже важливо нам визначити, хто буде визначати оцих бенефіціарів кінцевих. Зараз буде виступати Мін'юст, я думаю, що вони більше в курсі, тому що вони є власниками того реєстру, який визначає безпосередньо бенефіціарів відповідно Закону про відмивання коштів. І тому я думаю, що їхня думка теж буде врахована комітетом.

Дякую за увагу. Коротко – все.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Пан Олександр, будь ласка, Олександр Банчук.

БАНЧУК О.А. Доброго дня! Анастасія Олегівна і колеги, я сподіваюся, що мене чути. Я просто розумію, що редакції, те, що ми обговорюємо, в нас не було, і позиція міністра, яка підписана, вона... тому що проект закону змінений відповідно... мені зараз просто складно, я тільки з дискусії там чую серед членів комітету по редакції. У нас були відповідно нормотворчі зауваження до тексту законопроекту. А в питанні справді, бо той, що зареєстрований і який аналізувався фахівцями міністерства, визначено...

Одна із таких великих проблем була в тому, що ця частина сьома статті 21, ці вимоги, які визначені, бо законопроект пропонував, що не буде поширюватися на випадки призначення управителя до відповідних об'єктів, якими володіють резиденти Російської Федерації, це в цій редакції. І було питання тоді: а який це порядок? Тобто, якщо це наразі законопроект,

редакцію якого ми обговорюємо, буде передбачати цей порядок, і якраз про це є питання: чи може це уряд зробити цей порядок, чи потрібно на рішенні суду? То тоді ця велика проблема, яка в редакції первинній законопроекту була, вона буде вирішена.

І позиція, ну, можна просто і є вже приклади в нас уже протягом дії воєнного стану, коли питання справді законодавець делегував уряду. Тому, яким чином, щоб уряд приймав відповідний порядок. І я також не бачу, але знову ж я зараз, оскільки це позиція і я зараз просто по ходу нашої дискусії це висловлюю, тому що наразі позиції міністра з цього немає, тому що ми не аналізували цей розвиток... цього тексту законопроекту. Зокрема, наприклад, у випадку зміни до Закону "Про санкції", які передбачають, яким чином здійснюється вилучення активів після набрання законної сили рішенням Вищого антикорупційного суду, якщо у випадку застосування санкцій у вигляді стягнення доходів у дохід держави. То порядок відповідний уряд визначає, тому що зрозуміло, що в законі дуже складно це визначити, а просто Державна виконавча служба – я знову ж, я аналогію привожу – Державна виконавча служба не все може виконати і стягнути відповідні активи як в дохід держави. То відповідно визначено ось, що уряд в кожному конкретному випадку отримує відповідне рішення Вищого антикорупційного суду і вирішує, яким чином це виконується. Можливо, таким чином можна було би і в цьому випадку, але знову ж це наразі виключно як результат нашої дискусії, яким чином ми можемо це прописати. Тому що позиції міністра немає, а я не уповноважений, я думаю, наразі зараз сформулювати, тому мені потрібно додатково ще з ним це узгодити, якщо ви дозволите.

ГОЛОВУЮЧА. Да, пане Олександр, дякую дуже. Власне, ми якраз отримали позицію Мін'юсту і зауваження щодо того... мається на увазі, позицію по зареєстрованому тексту законопроекту і зауваження щодо того, хто і як має визначати, власне, факт наявності або відсутності бенефіціарів з Російської Федерації, Білорусі або відповідно інших визначених законом

ознак пов'язаності з Російською Федерацією і Білоруссю. І якраз запропонували прив'язатися до того, що можливість непогодження питань управління корпоративними правами із власниками виникає тоді, коли ухвалою суду обґрунтовано, що ці активи якраз мають оці ознаки пов'язаності із бенефіціарами і так далі, знову ж таки виходячи з того, що переважно ми говоримо про розслідування, пов'язані з фінансуванням тероризму і державною зрадою, воно відповідно це там обґрунтовується.

Пане Антоне, я вас почула, що можуть бути інші розслідування. Але мені здається, що загальна практика правоохоронних органів така, що коли ми бачимо... коли, точніше, правоохоронні органи бачать також зв'язки з Російською Федерацією, то вони просто додають ще одну кваліфікацію і працюють в рамках цієї кваліфікації. Але це множинна кваліфікація, це абсолютно нормальна історія і поширена історія в кримінальних провадженнях.

Отака була пропозиція. Для того, щоб зараз не городити, перепрошую, город і не намагатися врегулювати постановою Кабміну те, що, в принципі, має бути предметом дослідження в кримінальному провадженні. Бо все-таки активи арештовуються в кримінальному провадженні і тут матеріали кримінального провадження первинні в будь-якому разі, як би це не було. І мені здається, було би трохи дивне, якщо в кримінальному провадженні було встановлено або встановлювалося одне, а органи виконавчої влади паралельно із цим встановлювали самостійно окремо щось інше... просто було би трохи нелогічно. Тому, да, була пропозиція все-таки прив'язатися до рішення суду.

Секундочку. Колеги, є пропозиція, коментар по тому, що я сказала, чи заслухаємо Нацбанк, а потім перейдемо в обговорення?

Галина, будь ласка.

ЯНЧЕНКО Г.І. Коротке питання, якраз питання до Дмитра Олексійовича Жоравовича.

Дивіться, ми з вами обговорювали, пам'ятаєте, історію про те, що прокурори і/або слідчі мають там консультуватися з вами, перш ніж подавати клопотання до слідчого судді: щоб правильно там були кадастрові номери виписані, інша інформація, обсяг активів і так далі. Ви можете нам сказати, як от на сьогоднішній день чи діє ця норма на практиці? І взагалі, як у вас відбувається взаємодія з цими органами, для того, щоб ми розуміли, власне, як би куди нам копати?

ЖОРАВОВИЧ Д.О. Дякую за запитання. На практиці сьогодні норми такої фактично немає на законодавчому рівні, але планування перед арештом вже працює. Декілька прикладів.

Аміак, який було заарештовано. Результатом нашого спілкування з правоохоронними органами стало те, що з клопотанням звернулися до суду і на момент, доки ми не знайшли управителя шляхом реалізації цього активу, судом було прийнято рішення щодо визначення тимчасового зберігача коксохімзаводу.

Інший приклад, це залізничні вагони. До того часу, поки ми знайдемо управителя на ці вагони, судом було прийнято рішення на підставі клопотань слідчого щодо визначення тимчасового зберігача Укрзалізниці з правом користування в господарській діяльності цим активом. Тобто вагони на сьогоднішній день працюють і держава отримує кошти від цього користування.

Тобто з правоохоронцями ми фактично проговорюємо, які активи ми можемо прийняти для управління і яким шляхом ми будемо управляти цими активами. Для того, щоб не було ухвал, які ми практично не можемо виконати. Наприклад, у нас була така ухвала, коли нам передали для управління горілчані напої, якими фактично неможливо управляти іншим шляхом, крім реалізації. Але ж в ухвалі було прописано: прийняти в управління за договором. Такі випадки були. Зараз ситуація виправляється.

Я хочу буквально ще два слова зазначити, що в цих злочинах щодо російської агресії, я хочу сказати, що у судів немає обов'язку встановлювати засновників – бенефіціарів, тобто належність їх до Російської Федерації. І фактично громадянство не є предметом доказування, бо на сьогоднішній день громадянство Російської Федерації чи білоруське не є злочином на території України.

Ідея дуже гарна, АРМА підтримує цю ідею, щоб саме суд встановлював цей факт, але треба, мені здається, на мою думку, на законодавчому рівні покласти на суд такий обов'язок – встановлювати цей факт в рамках розгляду ухвали про накладення арешту і передачі в управління АРМА.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Дмитре.

Ще раз, з мого принаймні досвіду, з того, що я бачу, суд якраз це встановлює, тому що це і є, власне, підставою для ухвалення судового рішення – чи арештовувати ті чи інші активи, чи ні. Слідство має ж прийти в суд і довести, що саме оці активи таким ось чином пов'язані з кримінальним провадженням, пов'язані з такими-то особами, і тому ці активи мають бути арештовані. Тим паче, що переважно насправді ми говоримо не про активи, які є не у відносинах прямої власності в суб'єктів, пов'язаних з Російською Федерацією, ми говоримо про бенефіціарність, ми говоримо про певні опосередковані відносини власності і так далі. Звичайно, це має обґрунтувати слідчий в клопотанні про арешт, інакше суд просто це не арештує. Ви ж не приходите в суд і не говорите: "От завод, арештуйте його, тому що це завод". Маєте довести, яким чином це пов'язано з кримінальним провадженням, яким чином це пов'язано з особами, дії яких в кримінальному провадженні оцінюються, і так далі.

Ще раз, просто ви без цього не арештуєте актив, це просто неможливо. Арешт же, клопотання про арешт має бути обґрунтоване, і суд має дослідити аргументи слідства для того, щоб прийти до висновку.

_____. Одне слово доповнити можна?

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, якщо можна, там АРМА...

БУРМІЧ А.П. Це окремо по темі, по темі якраз по поводу, що ви говорили.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Пане Дмитре, хотів таку невеличку таку пропозицію. Для того, щоб суд дослідив ваші, скажімо, підозри, те, що ви вже, скажімо, АРМА десь підозрює, там є якісь свої дані, що це навіть провадження кримінальне не по тероризму, не по зраді, а просто якесь фінансове чи корупційне, яке ви будете знати, що буде передано вам, і ви підозрюєте, що там є якийсь російський чи білоруський слід, – то необхідно буде просто на стадії слідства направити від вас запит, на стадії слідства, що у нас є інформація, що оці активи належать Білорусі чи Росії, чи якимось іншим терористам і таке інше.

І хай вони в рамках слідства більш глибоко це дослідять, тому що ніхто, крім слідства, ширше не може це дослідити, ці факти. а потім уже суд вирішить, наскільки воно обґрунтоване чи необґрунтоване, це ваше бачення або ваші підозри. От і все, ви виходити з цього.

І звичайно, що якщо не ініціювати цього на стадії слідства, то суд, звичайно, може і не дати те рішення, яке ви очікуєте. А саме на стадії слідства треба буде їх просто додатково стимулювати запитом. От і все, воно вирішується.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Добре. Колеги, мені здається, ми, Нацбанк ми не заслухали.

Будь ласка, пані Марина.

ФЕДОРЕНКО М. Доброго дня! Дивіться, ми подавали свої коментарі до законопроекту, який був надаваний. А насправді, коли ми прочитали пояснювальну записку, для нас було, ми зрозуміли її таким чином, що прибрати планується тільки ту норму, яка вимагає, власне, погодження з власником дій управителя, якщо власником є особа, пов'язана з Російською Федерацією. Це ми підтримуємо, саме такий підхід, тому що ми розуміємо, що ця норма, вона реально заважатиме.

Разом з тим там, як норма виписана, так виходить, що виключається повністю вся частина сьома статті 21, яка якраз і говорить про погодження питання управителя з профільними регуляторами. Там не тільки Національний банк, там і Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Ну, проти цього ми заперечуємо, тому що з точки зору там філософії ми вважаємо, що управління нашими піднаглядними суб'єктами повинно погоджуватися з профільними регуляторами. Тому ми підтримуємо, якщо оформлення буде змінено таким чином, що 55 частині сьомої не поширюється на випадки управління корпоративними правами, ті, які належать юридичним та фізичним особам, які з країною-агресором. Разом з тим повністю виключати весь блок, який говорить про те, що таке управління повинно погоджуватися з профільними регуляторами, ми не підтримуємо.

Ми розуміємо, що є питання щодо питання саме того, яким чином воно погоджується. Ми зараз насправді над цим питанням працюємо для того, щоб запропонувати концепцію. Але повністю виключити наглядові органи з цього процесу, ми це питання не підтримуємо, тому що на нашу думку, враховуючи специфічність цих суб'єктів, у них є специфічне регулювання, специфічні ризики в діяльності, то профільні регулятори повинні це питання узгоджувати. Єдине, що ми там пропонували також замінити Нацкомфінпослуг на Національний банк там, де це релевантно, тому що Нацкомфінпослуг вже не існує. Тобто це такий технічний, але все ж таки

важливий коментар, тому що її функції були передані відповідно НКЦПФР та Національному банку. Це там, де стосується інших фінансових установ, які не банки і не страхові компанії.

Тому тут ми частково підтримуємо, але повне виключення нас як погоджувача, ми це не підтримуємо. Ми про це писали в листі.

ГОЛОВУЮЧА. Да, є такий висновок. Є такий висновок Нацбанку. Дякую. Колеги...

ЯНЧЕНКО Г.І. Пані Марина.

ФЕДОРЕНКО М. Так-так.

ЯНЧЕНКО Г.І. А ви можете відповісти на питання, яке я ставила під час своєї доповіді? Чи є у вас алгоритм погодження і, власне, прописана нормативка? Тому що...

ФЕДОРЕНКО М. Пані Галина, я розумію ваше питання. Дивіться, наразі такої спеціальної нормативки у нас немає. Хоча ми з колегами з АРМА зустрічалися декілька разів і проговорювали там можливі якісь концепції, але поки що ми такого не погодили. Але як я говорила, у нас є, в принципі, зараз в роботі інша концепція, скажімо так, яку ми будемо пропонувати для розгляду, з приводу того, яким чином мають управлятися у випадку накладення арешту активи, якими є корпоративні права у фінансових установах.

Тому ми пропонували би нас не виключати, скажімо так, для того, щоб концепція залишилася, що таке погодження є, а ми запропонуємо найближчим часом пропозиції, яким чином саме це можна відрегулювати питання. Тому що я кажу, питання щодо погодження з російськими власниками управління, це сто процентів ми дуже підтримуємо, це без яких

питань. А от питання щодо погодження, ми би хотіли попросити з цим повременіть, скажімо так, тому що у нас на виході пропозиції щодо того, яким чином це можна вдосконалити для того, щоб вирішити ці проблеми. Певно, десь так.

ЯНЧЕНКО Г.І. Пані Марино, а в які строки ви можете розробити і ухвалити таку нормативку?

ФЕДОРЕНКО М. Це буде не нормативка, це буде законопроект. Тому якщо тут є можливість у колег з юридичного департаменту по строках підключитися, прокоментувати, тому що... Оля, да, дякую, саме це, да.

_____. Я доповню. Ми зараз якраз почали... тобто так тема болюча і зараз постало питання реалізації, і зараз постало питання, що немає відповідної бази нормативної, тому ми якраз працюємо над концепцією. Десь в найближчі два тижні вона буде, ми її... Тут звучав Фонд гарантування, ми в тому напрямку і думаємо. Буде погодження з Фондом і після цього вже будемо рухатись в бік парламенту. Можливо, кінець грудня, десь грудень, мабуть, так оптимістично скажемо. Не довго...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, уточніть, будь ласка, чому це має бути законопроект? Я поясню, в чому питання. Я, в принципі, зі свого боку пропонувала би комітету згоду Нацбанку лишити на управління відповідними активами – так, як це зараз виписано законом. Разом із тим, колеги, якщо нема методики і нема підзаконки, яка би регулювала, як це робиться, то відповідно все одно згоди Нацбанку як би немає. І ця норма просто блокує управління активами, що ненормально, очевидно.

Тому, мені здається, ми тут всі і Нацбанк в першу чергу зацікавлені в тому, щоб якомога швидше така нормативка з'явилася. Я просто не зовсім розумію, чому це має бути саме закон.

_____. Я зараз, поки не погоджена концепція, не хотіла б розповідати деталі, але ми трошки хочемо перевернути той інструмент, той алгоритм дій, які зараз запроваджені. Те, що зараз передбачено, що АРМА призначає управителя, ми би... розглядаємо питання трошки в іншому контекст і ми бачимо, що це можуть бути, мають бути зміни до законів, але поки я не можу сказати, які саме зміни. Коли у нас буде схвалена концепція...

ГОЛОВУЮЧА. Ви хочете призначати управителів?

_____. ...ми тоді будемо розуміти, чи достатньо нормативної бази, чи все ж таки потрібні деякі коригування в закон. А можна одразу питання? Ми коли це питання почали вивчати, ми в КПК не бачимо норми, яка б визначала, що саме АРМА в управлінні передаються активи в рамках кримінального провадження, на яке накладається арешт. Немає загальної норми такої.

ГОЛОВУЮЧА. Є така норма.

_____. Є? А в якій статті?

ГОЛОВУЮЧА. Є така норма в КПК, я не можу зараз нашвидкуруч сказати, але там є вимога щодо порогу вартості активів, які передаються в АРМА. Є в КПК така норма. Це перше.

І друге, колеги, з усією повагою, чесно кажучи, коли ми питаємо, коли може з'явитися нормативка, а ви кажете, ще не погоджена концепція, нам це звучить так, що ця нормативка в осяжному якомусь близькому майбутньому не з'явиться. І знову ж таки це трохи ненормально в тому контексті, що активи, щодо яких зараз законом передбачено погодження Нацбанку, вони як

би в АРМА є, а зробити з ними нічого не можна, тому що немає підзаконки або немає в будь-якому разі підзаконки – законодавчого регулювання в широкому сенсі в Нацбанку для того, щоб це зробити. А потім хто винен? – АРМА.

ЯНЧЕНКО Г.І. Друзі, не тільки АРМА винна, а наш комітет винен і вся українська влада на чолі з Володимиром Зеленським. Ви не уявляєте, скільки разів мені доводиться відповідати на питання, в тому числі в Єдиному марафоні: а що у нас з російськими активами, а чому ми вимагаємо від всього світу арештів, конфіскації і так далі, а Україна нічого не робить? І чесно кажучи, я в цьому плані абсолютно повністю на стороні АРМА. Тому що, якщо процесуально ми надаємо можливість їм нормально отримувати активи, швидко призначати управляючих або продавати ці активи, то чому ми взагалі, тобто які в нас можуть бути претензії до АРМА і керівництва? І зараз, колеги шановні з Нацбанку, якщо я правильно прочитала ваші натяки між строк, ви просто хочете самі призначати управителів. Тоді знову ж таки незрозуміло, навіщо нам АРМА і вся ця процедура.

У нас є інша процедура. Для стратегічних об'єктів АРМА може передавати об'єкти в Кабмін і Кабмін визначає. Я думаю, що якщо Нацбанк визначає банки або фінустанови суперстратегічними, то так само можна їх передавати в Кабмін, і там нехай Мінфін або інші профільні це визначають. Я, чесно кажучи, не зовсім можу погодитися з тим, щоб при, скажемо так, живій АРМА у нас всі підряд визначали управляючих різного роду активами. Тобто за таких умов взагалі і по такій логіці ми би мали просто кожен профільний актив відправляти або в якесь міністерство, або в цоввку, або в ще щось. Знову ж таки для чого нам АРМА? Поки вона у нас є і вона працююча, я пропоную іти за загальною процедурою.

І друге, що я хотіла сказати. У нас багато хто як би цікавився і з ринку, і з депутатського корпусу, щоб просто розуміти, що у нас взагалі відбувається з активами. І так само цікавилися, наприклад, питаннями цих

банків – "Альфа" й інших, які арештовані. І я їм просто кажу, що, вибачте, нічого не буде відбуватися найближчим часом, тому що Нацбанк має погоджувати, а Нацбанк не знає, як погоджувати. І зараз ви нам на комітеті говорите, що ви і далі не знаєте, як погоджувати. У вас не те, що немає документів виписаних, у вас навіть немає уявлення, як ви це маєте робити, у вас навіть концепції немає. А це означає, що ще один великий тип активів, тому що насправді у нас на сьогоднішній день тільки банки як би там, два самих перших, в яких ми конфіскували, вони є там 100 відсотків, і ще ряд маленьких активів, вони є 100 відсотків, є доведений зв'язок з Росією. І ви далі просто хочете, вибачте, як собака на сні блокувати передачу цих активів, і щоб ці активи працювали на Україну, приносили прибутки, приносили якісь податки і все інше. Я категорично за таких умов не підтримую залишити норму про те, щоб Нацбанк погоджував. Або рухайтесь, друзі, або тоді як би не блокуйте роботу АРМА і не блокуйте взагалі роботу всієї країни по передачі активів далі в управління або в продаж. Активів, мається на увазі – пов'язаних з Росією із Білоруссю.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, Галино.

Колеги з Національного банку, з усією повагою, в мене схожа насправді позиція. Ваше право, безумовно – працювати над змінами до законодавства і запропонувати як ви бачите в подальшому концепцію управління арештованим майном банком, корпоративними правами. Це ще потім буде розглядати Верховна Рада і цей процес, як ви знаєте, може бути нешвидким.

Відповідно, колеги, я би просила і навіть наполягала, щоб методику погодження – чи яка підзаконка має це зробити, вам видніше – ви розробили зараз для того, щоб не блокувати питання управління активами, які вже зараз є, а паралельно рухалися із законодавчими змінами. Тому що вказати, що активи...

_____. Колеги... да, це я, sorry.

ГОЛОВУЮЧА. Я перепрошую. Дякую дуже.

Підхід такий, що не може здійснюватися управління активами, які вже зараз арештовані, тому що АРМА, перепрошую, Нацбанк собі, в принципі, інакше бачить передачу в управління. Це ненормальна історія, в тому числі тому, що ви краще за нас маєте розуміти, банк – це така штука, якою треба управляти. Не може просто актив бути заблокованим і при цьому не становити ризиків для фінансової системи.

Відповідно необхідність швидко зробити методику Нацбанку – чи, ще раз, вам видніше, яка це має бути підзаконка для того, щоб Нацбанк зараз міг це погоджувати – це абсолютна необхідність, в тому числі не тільки з точки зору управління активами, але з точки зору взагалі підтримання стабільності фінансової системи. Тому також я категорично не погоджуюся із підходом: що хай воно зараз лежить і хай буде, а ми типу попрацюємо над концепцією, яка буде змінами до законодавства, які стануться невідомо коли. Хто буде нести відповідальність, в тому числі перед людьми, якщо за цей час банк, вибачте, будь ласка, за непарламентську мову, просто загнеться, а таке цілком імовірно. Відповідно у мене питання...

_____. Ну, колеги, ви сказали, що все буде...

ГОЛОВУЮЧА. Дозвольте, я закінчу? Дякую дуже.

Чи готовий Нацбанк сказати, що ви зробите зараз методику чи іншу підзаконку по погодженню для того, щоб розблокувати можливість управління активами тих банків, по яких зараз арештовані активи, а далі паралельно будете рухатися змінами до законодавства? Інакше просто, ну, колеги, мені здається, інакше просто взагалі не працює.

БУРМІЧ А.П. Одне слово можна доповнити?

ГОЛОВУЮЧА. Да, Анатолій Петрович, будь ласка.

БУРМІН А.П. Дивіться, ми зараз приймаємо закон з пропозицією про те, що приймаємо погодження з Національним банком. Поки ми приймемо закон, поки він буде підписаний і почне працювати, це десь може місяць пройде. За цей місяць вже буде відповідальність: Національний банк буде знати, що через місяць вони будуть блокувати і на них буде повна відповідальність. Тому, я думаю, за цей місяць вони методичку внутрішню, підзаконний акт розроблять за два тижні, а може, й менше. А потім нехай працюють зміни з законом, якісь ще там інші. Для погодження з АРМА щодо там призначення управителя і таке інше їм достатньо буде внутрішнього документу.

А я повністю підтримую, що це необхідно погоджувати з Національним банком. Чому? Тому що це фінансова система. Тільки вони знають всі нюанси, які є в банківській системі: де, які кредити в кого, скільки вони кому дали, і таке інше. Їх відсторонити від цього не можна, це буде злочин. А тому пропозиція про те, що ми їх забиваємо, як з ними необхідно погоджувати, а вони паралельно будуть швиденько все опрацьовувати. Тому що як вийде закон, вони вже будуть відповідальні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, я з вами згодна.

ЯНЧЕНКО Г.І. Трошечки ясності внесу.

Перше. Норма про те, що такого плану активи погоджує Нацбанк, в цьому законі ми не зараз вписуємо і не вчора...

ГОЛОВУЮЧА. Мільйон років вона там.

ЯНЧЕНКО Г.І. Назавжди. Якщо Нацбанк наш шановний і улюблений, і якого ми дуже там поважаємо, досі не виписав нормативки, то ви, колеги, випишете її за місяць? Це велике питання.

Друге. Анатолій Петрович, дивіться, я би пропонувала комітету нашому, оскільки закон короткий, точковий, але дуже потрібний на дев'ятому місяці війни на секундожку, приймати його за основу і в цілому. І цілком можливо, що ми навіть з вами цього тижня зможемо його ухвалити за основу і в цілому. І оскільки він потрібний і важливий, то всі інші наші колеги по ланцюжку не будуть тягнути з підписанням. Тому він може вступити в дію і раніше, ніж через місяць. Було би прекрасно, щоб це відбулося цього року, але я думаю, що це може бути швидше.

І третій момент. Друзі, Нацбанк все одно як би з системи погодження і контролю за фінансовими установами і банками не зникає, тому що всі банки, хто б ними не управляв, я не знаю, власник... директорів і так далі, вони все одно, їхня діяльність, вона підпорядкована Нацбанку. Зараз ми лише говоримо... Тобто Нацбанк є регулятором. Нацбанк все одно буде бачити кредити, ліквідності і все інше. Зараз ми говоримо лише про те, що передача активу в управління має погоджуватися Нацбанком чи не має. Я, в принципі, і ми з Анастасією до комітету теж як би це проговорювали, у нас була дискусія, я теж схилиюся до того, що, в принципі, може і погоджувати, немає в цьому великих проблем. Але якщо у нас банк не може народити цю підзаконку вже три роки і далі говорить, що він буде її народжувати ще невідомо скільки, – тоді це блокування передачі цих активів. Але, ще раз, мій третій пункт полягає якраз в тому, що всі фінансові установи і банки і так фактично регулюються, Нацбанк є регулятором, коли вони працюють. Тому в цьому немає ніяких проблем.

ФЕДОРЕНКО М. Пані Галино, ви праві, дійсно регулюється.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, якщо можна, пані Марина, у мене ще питання. Я підтримую, в принципі, погодження Нацбанком, але я чесно вам скажу, я не зовсім розумію за що зараз Нацбанк воює, оскільки якщо немає підзаконки нормативного поля, в якому відбувається це погодження, окрім прямої норми закону, то ви і зараз це не погоджуєте.

Фактично просто зараз я змушена це сказати, Нацбанк це блокує і відповідно відбувається нічого і з активами також відбувається нічого. А активи переважно не люблять, коли з ними відбувається нічого і починають знецінюватися, починають розбиратися через зміну структури власності по частинах. І в підсумку держава нічого не виграє, а навіть програє в контексті необхідності відшкодовувати шкоду, завдану власниками. Не приведи Господь, щоб потім відшкодовувати через Фонд гарантування вкладів. Це також ненормальна ситуація.

Ще раз, ви краще за нас маєте розуміти, що таке банк, яким по суті управляє ніхто. Я тому просто не розумію, як Нацбанк, в принципі, це бачить – фактично неуправління банком, активи якого арештовані через те, що дії з управління не можна погодити. Я в теорії підтримую ваше погодження, просто його як би і зараз немає. Розумієте, тобто ми боремося за норму, яка і зараз не діє, тому що ви нічого не погоджуєте, тому що нема нормативного поля.

ФЕДОРЕНКО М. У нас... да, Оля, давай.

_____. Дивіться, ви не зовсім нас вірно зрозуміли. Звичайно, ніхто не збирається блокувати управління зараз тими банками і тими активами, які вже зараз в АРМА є.

Я казала про те, що зараз розглядається концепція, яка має оптимізувати та покращити цю процедуру. І я не хочу казати, що це буде за концепція, тому що вона ще не схвалена, але це різні напрямки роботи. Проекти, які ми зараз обговорюємо, Марина позицію нашу сказала, ви її

бачили в листі нашому. Я так розумію, що друге питання – управління активами, які зараз вже передані АРМА, і питання в нормативному акті Нацбанку – це друге питання. Третє питання – це вдосконалення, в принципів, цих положень. Ми нічого не збирає блокувати, це буде йти паралельно: наше погодження і наша концепція вдосконалення цих положень. Абсолютно ми нічого не збираємося блокувати.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді ще раз питання. Як швидко Нацбанк може зробити необхідне правове регулювання? І для того, щоби це погодження, яке, правда, в законі є, мені здається, з моменту ухвалення закону в далекому 2015 році для того, щоб це погодження відбувалося. Скільки часу?

_____. Так, коригую свою відповідь, тому що я відповідала на питання про концепцію, яка ще в процесі розробки. Звичайно, концепція – це одне, це довше, нормативні акти – це ближчий час. І Марина, можливо, поправить, нормативний акт є, його треба адаптувати...

ФЕДОРЕНКО М. Його треба, да...

_____. ...це питання.

ФЕДОРЕНКО М. Все вірно, тому що в нас, в принципі, є нормативка щодо погодження істотної участі. Там є питання управління, але просто це, ці питання, які в нас зараз в нормативці визначені, вони під АРМА не заточені, скажімо так. Вони заточені під передачу власником своїх акцій в управління третій особі. Тобто якщо є така потреба, можемо обговорити питання відкоригування таким чином для того, щоб в нас з'явилася можливість погоджувати управителя, якщо... який буде подаватися нам на погодження АРМА, тоді виходить. Я думаю, що в такому десь ключі треба цю роботу починати, тоді. Оля, я думаю, якимось так.

_____. Так, так. Але чи вірно я розумію, що предмет регулювання цього законопроекту, який сьогодні є предметом обговорення і який планується для прийняття одразу в цілому, – виведення, вірніше, вилучення норм, які передбачають погодження з власниками активів управління, правильно? Не ширше ж цей законопроект, а саме ці норми. Вірно?

ФЕДОРЕНКО М. Та вроді бы вже ширше, Олю, в тому і справа, що якраз пропонується повністю. Повністю всю сьому частину прибирати про погодження, я так розумію.

_____. Все-все-все, я зрозуміла те, що ви казали, що хочуть прибрати всю частину. Нормативка буде найближчим часом, скажемо так.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, з усією повагою, комітету треба трохи більш окреслене розуміння того, що таке "найближчим часом", враховуючи, що норма діє, правда, з 2015 року, якщо я не помиляюся.

ФЕДОРЕНКО М. В будь-якому випадку мені здається, я розумію, що воно так виглядає, що це питання виключно Національного банку, але, мені здається, це питання погодження АРМА з Національним банком. Можливо нам варто з колегами, ще раз це питання, зустрітися і обговорити для того, щоб зрозуміти, яким чином ми будемо це робити. Чи це буде тільки погодження самого управителя, чи це буде погодження, власне, діючого до управління. Бо, якщо прочитати, наприклад, саму норму, то виглядає про те, що забезпечується саме управління за погодженням із Національного банку, а не тільки, власне, сама особа управителя.

Тому є пропозиція залишити. Можливо, ми ще раз з колегами це піднімемо на наш рівень і проговоримо, яким чином ми це бачимо. У нас

була насправді ідея, коли ми зустрічалися. Ми пару місяців тому зустрічалися з колегами... *(Не чути)* з цього приводу як це могло би бути. Тому можливо, ми могли би ще раз проговорити з ними і тоді вже визначитися з моделлю. І якщо визначимося, то тоді написати в нормативку це насправді не дуже важко, тому що у АРМА є свої підходи для визначення управителя. Нам треба просто їх заточити з нашим погодженням і з нашими окремими вимогами, які ми встановлюємо до управителів такими активами як акції банків, наприклад.

Єдине, що у нас є ще питання тут погодження з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку. Вона теж тут є як погоджувач цих дій. І тут питання, в якій ролі вона тут буде виступати. Якщо ми будемо свою нормативку, ми можемо розробити, то питання, яким чином буде здійснюватися погодження з НКЦПФР? Мені здається, воно залишається відкритим.

_____. Там ситуація ще гірша, да, пані Марина, ви на це натякаєте?

_____. Дозвольте мені відключитися?

ФЕДОРЕНКО М. Я не натякаю, але я знаю, що нам просто НКЦПФР писали, вони б не питали, що ми будемо робити. Я так підозрюю, що вони так само несильно... Ми навіть думали про те, що можливо залишити тільки профільного регулятора як погоджувача, да. Тобто, якщо це Національний банк – це наш під нагляд, то Національний банк. Якщо це під нагляд НКЦПФР, то залишиться НКЦПФР. У нас і такі були ідеї, коли ми опрацьовували цей законопроект. Просто думали, що ми можливо пізніше їх надамо, але вже, мабуть, пізніше не вийде, бо у вас буде, я так розумію, раніше рішення прийматися по ньому.

ГОЛОВУЮЧА. Якщо можна АРМА, і потім Олександр Ткаченко. Добре?

АРМА, що ви скажете з цього приводу?

_____. По-перше. У нас з Національним банком відбувається взаємодія, намагаємося ми взаємодіяти. І в нас є лист, ми писали з точки зору формування робочої групи, але наразі вона ще не сформована. Ми 28.11 направили листа в Національний банк, де є проблемні питання, в тому числі передача тих банків, які арештовані.

Тому, якщо ви можете знайти по номеру, я вам можу його дати, немає проблем. І ми з вами співпрацюємо, ми повністю... У нас була одна зустрічдесь приблизно 26-го, не 26-го – 11-го, приблизно 11-го у нас була зустріч з Нацбанком, і ми тоді обговорювали ці питання, а потім воно якось в Лету кануло. Це перше.

Друге. В Національному банку відповідно, чому це передається АРМА? Є така частина шоста статті 100 КПК, де всі активи передаються до АРМА, щоб ви не шукали, я вам одразу кажу.

По-третє, я відповім Анатолію Петровичу Бурмічу, що які наші можливості щодо надання запитів на етапі слідства. АРМА, і це є також наша законодавча ініціатива, яка є в парламенті, принаймні всі її чули, що АРМА не є учасником кримінального процесу. Підкреслюю, не стороною, а учасником. Тобто ми не маємо права задавати питання слідчому: що відбувається, як відбувається, тому що є таке поняття, як слідча таємниця – таємниця слідства. Це друге.

Далі, я хочу ще додати, що в нас 40 відсотків приблизно економіки до 24 лютого належало Російській Федерації прямо або опосередковано. І я, поки ми розмовляли і вели дискусію, підняв декілька таких ухвал, які стосуються торговельної марки Альфа-банку, Аміаку, інших таких одіозних, залізничних вагонів. Так ось їхня кваліфікація, я думаю, що ми підготуємо довідку і передамо до комітету, які в нас кваліфікаційні ознаки, які статті

Кримінального кодексу. Так ось ті, що в мене на руках – це, більш за все, і це є поліція, і це і БЕБ – це 212 стаття Кримінального кодексу України, а це в нас ухилення від податків. На жаль, оці всі одіозні справи, вони потім притягуються. Да, ми розуміємо, що це російський актив, наприклад, торговельна марка Альфа-банку, вона зареєстрована на Кіпрі взагалі і нею володіють кіпріоти. Тому ми розуміємо і суспільство від нас очікує, що це все буде в нас російське. Вони ухиляються від податків на свій вітчизні і тут ухиляються для того, щоб виводити гроші, ця торговельна марка, наприклад, потрібна. Там наші колеги в... *(Не чути)* робили чудовий такий аналіз цього.

Тому оця опосередкована визначеність по бенефіціарах, вона буде дуже дотичною, тому що багато людей з 24 лютого, чи нелюдей – хто вони там, росіяни – повиводили свої компанії на офшорні юрисдикції на прибалтійські, а також, як зазначав наш керівник, на американські. Тому ми наздоганяємо, ми дуже відстаємо.

Тому ми дуже просимо підтримати законопроект для того, щоб ми могли зрушити хоч якось з місця і зробити ту добру справу, яку нам потрібно. Я ті питання, які озвучувалися тільки що, я назвав номер. Я думаю, що листа Національного банку можу озвучити, якщо треба. 28-го... я кажу...

ГОЛОВУЮЧА. Ще раз. Колеги з АРМА, можете, будь ласка, дати відповідь на питання: ви пропонуєте зараз погодження Нацбанку лишати чи прибрати?

_____. Нам погодження Національного банку, це штучні випадки, можемо їх залишити. Але якщо в нас буде політична підтримка, і в нас Національний банк є таким регулятором, який здійснює ліцензійні всі вимоги до банку, ми без нього нікуди не дінемося на етапі подальшого управління, управитель все одно буде його вирішувати. І ми взагалі завжди йдемо на...

ГОЛОВУЮЧА. О'кей. Почули. Почули. Почули. Дякую дуже.

_____. Да, дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Олександр Ткаченко, будь ласка.

ТКАЧЕНКО О.М. У нас вже годину йде обговорення цього. Я так розумію, що не буде ніякого висновку з цього всього. В мене є пропозиція прибрати погодження Нацбанку, а коли в них буде підзаконка, ми, я гадаю, що взагалі це зробимо за там п'ять хвилин, грубо кажучи. Там будуть точкові зміни. А прив'язуватись до підзаконки, яка там з 15-го року чи з якого не може розробитися, ну, це так собі історія.

Дякую.

БУРМІЧ А.П. Дозвольте відреагувати, два слова.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Дивіться, пане Антоне, я не говорив, що запити робити про те, що вони вам повинні відзвітуватися чи ще якусь видавати таємницю слідства. Я говорив: якщо у вас є думки, то це не те, що право, а обов'язок кожного громадянина, а тим більше державної організації – повідомити про те, що ви від себе лист пишете. Не запит, а про те, що у вас є підозри, що в такому, такому-то провадженні є сліди агресора: чи Білорусі, чи когось іншого, хто закуповує там їхню нафту чи двигуни, чи якісь там ще щось, тим самим перераховує туди гроші. І щоб в плані розслідування вони цей фактор перевірили і потім направили до суду, і суд уже визначить, чи це вас хтось дезінформував, чи, навпаки, ви допомогли слідству.

Тому що без цього не буде кому визначати, тому що без цього будете визначати ви або ваші колеги, а це буде суб'єктивно – ось чому. І якщо йти

політично, то звичайно, і емоційно, то те, що ви сказали – все правильно. Але це, за це комусь треба буде відповідати в разі, якщо буде допущена помилка. Тому я тільки це мав на увазі, щоб ми йшли, ми повинні йти незалежно від всього того, що відбувається, все одно правовим шляхом, тому що ми намагаємося бути правовою державою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Колеги, чи хтось ще із членів комітету хоче висловитися по цьому, чи можемо все-таки переходити до ухвалення рішення? Бо, справді, ми вже починаємо по колу дискутувати, колеги, це правда.

Так, мені здається, із членів Галина. Ви щось хотіли сказати?

ЯНЧЕНКО Г.І. Друзі, можливо, таки Мін'юст якось підсумує свою позицію з огляду на всю цю дискусію?

ГОЛОВУЮЧА. Я так розумію просто, що пан Олександр Банчук як заступник міністра обмежений письмовою позицією, яку за підписом міністра надіслали. А письмова позиція, звичайно, могла бути тільки по першому тексту законопроекту. Але ще раз, пане Олександр, я правильно розумію, що зафіксувати в законопроекті, що ми прив'язуємося до встановлення факту пов'язаності з Російською Федерацією активів в ухвалі суду, – це один із варіантів врахування зауважень Мін'юсту? Давайте так спитаємо.

БАНЧУК О.А. Да, да, давайте я візьму на себе, я ж також... просто, виходячи з дискусії, так. Але, Анастасія Олегівна, колеги, ви праві в тому, що в нас може політичну позицію щодо конкретних законопроектів міністр тільки ось. Тобто така особливість виконавчої влади і тому... але те, що ви сказали, Анастасія, це також це може бути підтримано справді, що на

підставі положень, які визначені в ухвалі слідчого судді чи суду, це може бути встановлено. Тому такий варіант може бути.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміла. Дякую дуже.

Колеги, ми по суті обговорення законопроекту закінчили. Всі члени комітету висловилися, да? Давайте...

_____. А можна питання до Мін'юсту?

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка.

_____. Пане Олександр, я знаю, як працює Мін'юст. А скажіть, будь ласка, а хто профільний зам в міністерстві по АРМА – ви чи хтось інший?

БАНЧУК О.А. У нас... дякую за запитання. У нас немає такого, у нас питання: якщо стосується законодавства і відповідного закону і підзаконних актів щодо діяльності Національного агентства, то це сфера відповідальності моя, тому що я координую діяльність Директорату правосуддя та кримінальної юстиції, у сфері відання якого якраз є це питання законодавства. Але якщо... але є ще, якщо питання стосуються, конкретні, там управління і відповідною власністю і стосуються, наприклад, відповідних об'єктів власності, то питання власності – це питання першого заступника, тому що він координує діяльність директорату... пробачте, Департаменту приватного права. Тому тут у нас нема такого, що хтось, якийсь із заступників відповідає за орган. Залежить від предмету регулювання. Якщо ми говоримо про статутні речі, тобто, можливо, пан Дмитро підтвердить це, тому що ми неодноразово були на нарадах.

Тобто якщо стосується відповідних підзаконних актів, на реалізацію їхнього закону, положення, то, звичайно – це сфера моя. Але тут знову ж,

якщо це стосується конкретних об'єктів, тут потрібно дивитись по предмету регулювання і що ми хочемо вирішити. Тому не всі питання, які у сфері відання АРМА, підпадають під мою... Якщо ви дозволите, така моя відповідь.

ГОЛОВУЮЧА. Якщо я правильно розумію, то профільний заступник АРМА був тоді, коли АРМА була, грубо кажучи, у сфері управління, у сфері керівництва Міністерства юстиції, а зараз вже певний час – це Секретаріат Кабміну, якщо я правильно пам'ятаю.

БАНЧУК О.А. Це нехай колеги з АРМА скажуть. Я просто не можу зараз...

ГОЛОВУЮЧА. О'кей. Галина, ми можемо переходити до рішення?

ЯНЧЕНКО Г.І. Дивіться, друзі, я тоді підсумовуючи нашу дискусію, напевно, висловлю таку пропозицію. На мою точку зору, у нас дуже чіткий, дуже конкретний законопроект, який можна і варто прийняти за основу і в цілому. Моя позиція перед комітетом щодо регулювання Нацбанком і всіма іншими була дуже поміркована, щодо того, що, звичайно, Нацбанк може і має сказати своє слово, він розуміє ринок, він розуміє специфіку такого активу тощо. Мене трошечки засмутило те, що у Нацбанку не те, що немає виписаного регулювання хоча б на рівні якогось драфта, а немає навіть концепції.

Але разом з тим, якщо є таке там прямо активне бажання все ж таки швидко щось розробити, прийняти, якщо Нацбанк може за два тижні зробити те, що не зробив за сім років, то можливо, ми би тоді... я просто теж скажу, що попередньо комунікувала з керівництвом Верховної Ради і просила врахувати і вставити цей законопроект в порядок денний на 1-2 грудня – на найближчий час. Але, якщо якби така ситуація, можливо, я би запропонувала

дати Нацбанку шанс і запропонувати цей законопроект розглянути в грудні, але трошечки пізніше, якщо раптом Нацбанк спроможеться запропонувати концепцію і готову підзаконку буквально там за наступний тиждень-два. Нацбанк.

ГОЛОВУЮЧА. Тобто, Галина, я правильно розумію, що пропозиція така, щоби в законопроекті... точніше давайте так, щоб в рішенні комітету по законопроекту лишити все-таки погодження з Нацбанком, але відкласти розгляд законопроекту для того, щоб Нацбанк зробив підзаконку. І відповідно, що якщо там за певний час ми не будемо бачити переконливих зрушень, то повернутися до рішення комітету і переглянути його?

ЯНЧЕНКО Г.І. Або навпаки: виключити Нацбанк як...

ГОЛОВУЮЧА. Я зрозуміла. Тоді ухвалювати рішення до нас...

ЯНЧЕНКО Г.І. ...нам надішле цю підзаконку, тоді повернутися і переглянути рішення комітету і, власне, як би додати регулювання Нацбанком. Тому що поки що з огляду на цю дискусію я більш схильюся до того, що Нацбанк швидше за все не спроможеться за тиждень-два розробити цю підзаконку. Але раптом трапиться чудо, ну тоді якби, звичайно... так буде правильніше, да, так буде більш витримана процедура тощо. Тобто така пропозиція. Ну, але загалом тоді якби не форсувати розгляд законопроекту Верховною Радою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Ярослав Юрчишин тримає руку, я бачу.

ЮРЧИШИН Я.Р. У мене пропозиція, в принципі, підтримати закон на даний момент без регулювання Національного банку. Це, можливо,

стимульне наших колег таки розробити підзаконку. А чесно кажучи, це не є ключовою проблемою даного законопроекту, бо по окремих банках, так, як по Альфа-банку і ми вже змушені були приймати рішення окремі. І зараз в переліку принаймні того, що виявлено і НАЗК, і може бути передане АРМА як активи росіян, банків не є забагато. Але погоджуюся, особливо зважаючи на ініціативу головного автора про те, що можемо не форсувати розгляд і домовитись з колегами з Національного банку, що ми можемо повернутися до цього питання напередодні наступного засідання – сподіваємося, що воно буде якнайшвидше – і переглянути наше рішення конкретно в положенні про Нацбанк.

Дуже дякую ініціаторам, АРМА, за те, що вийшли з такої ініціативою. Критично необхідно зараз активізувати рух по рашистських активах, бо насправді ми дуже непривабливо виглядаємо за кордоном, коли ми не реалізуємо їх, не використовуємо їх за призначенням, за посилення нашої безпеки. Тому я пропоную переходити до голосування. На даний момент, власне, виключити Нацбанк як, на жаль, інституцію, яка на даний момент не має відповідного регулювання, але домовитися з колегами, що за умови підготовки, власне, готової підзаконки ми можемо повернутись і виправити це положення, повернувши Нацбанку систему погоджень.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

Тоді давайте підсумовувати і переходити до рішення. Як вже було сказано, пропозиція рішення по цьому законопроекту затвердити за основу і в цілому, тому що законопроект, мені здається, простий і зрозумілий, дуже на часі. І тут, в принципі, не особливо є необхідність навіть з технічної точки зору рухатися двома читаннями, а певна нагальність в законопроекті, безумовно, є.

Щодо, власне, конкретної пропозиції. Як вже говорили, пропозиція за основу і в цілому з урахуванням або, мені здається, навіть технічно буде навіть простіше сказати – в редакції комітету. Редакція комітету, колеги, була

вже всім вам надана. Я зараз по ній коротко пройдуся, щоб всі розуміли, перше – що зміниться за результатами обговорення на комітеті, і друге – що, власне, пропонується.

Редакція комітету така. Перше, в статтю 21 Закону про АРМА додати норму щодо того, що Національне агентство, коли оприлюднює оголошення про проведення конкурсу для визначення особи для передачі в управління активів, то в цьому оголошенні обов'язково зазначаються відомості щодо активу, який передається в управління, перелік документів, які необхідно надати для участі в конкурсі, кінцевий строк їх подання, а також відомості щодо наявності обставин, зазначених в абзаці сьомому частини сьомої цієї статті.

Тобто йдеться про те, що АРМА має в оголошенні про конкурс одразу зазначити, що є підстави для непогодження дій із власником майна. Мені здається, це суперважливо, власне, оголосити всім потенційно зацікавленим особам на стадії ще проведення конкурсу для того, щоби, власне, було зрозуміло... або давайте так: для того, щоб було зрозуміло потенційним управителям, що управління не буде обтяжене необхідністю погоджувати, перепошую, з москалями, дії щодо управління майном. Це, в принципі, має більшу кількість потенційно зацікавлених осіб повернути для участі в конкурсі. Це перша пропозиція.

Друга, колеги, як було обговорено, є пропозиція все-таки погодження Нацбанку прибрати і тоді, якщо не помиляюся, нам треба буде наступним чином сформулювати, що вся частина сьома статті 21 не поширюється на випадки управління активами у вигляді частки в статутному капіталі і далі по тексту пропозиції. Бо зараз в нас в проекті рішення йдеться тільки про абзац п'ятий, а це погодження із власниками, а прозвучала за результатами обговорення на комітеті все-таки пропозиція прибрати погодження із Нацбанком і Нацкомісією з цінних паперів, з фондового ринку, тим паче, що, як ми розуміємо, це погодження і так зараз на практиці не здійснюється.

Відповідно це змінюється порівняно із запропонованим раніше проектом рішення.

І далі, колеги, лишається, як було запропоновано проектом рішення, наступний підхід, що тепер вже частина сьома статті 21 не поширюється на випадки управління активами у вигляді частки у статутному капіталі юридичних осіб, що здійснюють свою діяльність відповідно до законодавства України на території України, щодо яких ухвалою слідчого судді і суду встановлено, що – і далі дві групи обставин.

Перша – засновником (учасником, акціонером) або бенефіціаром прямо або опосередковано є Російська Федерація чи Республіка Білорусь та/або їх резиденти – юридичні особи, та/або Російська Федерація чи Республіка Білорусь або їх резиденти – юридичні та/або фізичні особи прямо чи опосередковано мають частку в статутному (складеному) капіталі, акції, паї, інше членство в будь-якій формі в юридичній особі.

Звертаю увагу, колеги, що тут фактично всі випадки, скажімо так, пов'язаності власників активу з Російською Федерацією і Білоруссю фактично виписані в тій же редакції за тим же підходом, який вже зараз визначений Законом "Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів". Тобто тут є певна, скажімо так, сталість в законодавчому підході до окреслення випадків, так скажемо, пов'язаності з Російською Федерацією і Республікою Білорусь.

І далі, колеги, по "Перехідним положенням". Перше: маємо зафіксувати, що цей закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування. І друге: зафіксувати, що з дня набрання чинності цим законом положення абзацу сьомого частини сьомої... ні, тут ми маємо сказати положення частини сьомої статті 21 Закону України про АРМА в редакції цього закону застосовується до активів, визначених в абзаці сьомому частини сьомої статті 21 цього закону, які були передані в управління АРМА, до набрання чинності цим законом.

Фактично ідеться про те, що АРМА зможе по новим правилам здійснювати передачу в управління активів, в тому числі тих, які були арештовані до вступу в силу цього закону. Були зауваження від органів щодо того, що це має регулюватися КПК – це питання чинності, точніше, це питання дії ухвал суду. Я звертаю увагу на те, що це не питання дії ухвал суду. Ми вже говоримо тут про дії, які вживаються поза кримінальним процесом, а саме – дії, пов'язані з управлінням активами, арештованими в кримінальному процесі. І, власне, тут правила управління можуть змінюватися і після вступу в силу ухвали суду.

Така, колеги, пропозиція по цьому законопроекті. Чи є згода, чи все зрозуміло, колеги? Колеги, з техніко-юридичним опрацюванням на випадок, якщо я з голосу десь помилилася в посиланнях на частини і пункти, щоб ми просто могли з секретаріатом уважно вчитати рішення. Да, колеги? Колеги.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Так, так. Так, погоджуємося. Да-да, погоджуємося.

ГОЛОВУЮЧА. О'кей, зрозуміло. Всі мовчите. Я не розумію, це у вас нема зв'язку, чи у мене нема зв'язку.

Колеги, тоді пропозиція рішення така. Законопроект у Верховній Раді, по-перше, рекомендувати включити в порядок денний сесії і, по-друге, за результатами розгляду ухвалити за основу і в цілому в редакції комітету з техніко-юридичними доопрацюваннями і з можливістю секретаріатом техніко-юридично доопрацювати рішення. Доповідачем по цьому законопроекті тоді пропозиція запропонувати Галину Янченко як першого автора законопроекту. Нема по цьому заперечень?

_____. Немає.

ГОЛОВУЮЧА. Немає. Тоді, колеги, такий проект рішення, я все озвучила. Пропоную тоді по цьому переходити до голосування. Готові переходити до голосування?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Так, так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Радіна – за.

Юрчишин. Ярослав. Зник Ярослав. Добре.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Янченко. Галина. Так, напевно, проблеми із зв'язком. Добре, колеги.

Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За. Іванісов – за.

ГОЛОВУЮЧА. Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. Одарченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. Ткаченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Анатолій Петрович, ми маємо рішення, да?

БУРМІЧ А.П. 10 – за. Да.

КАБАЧЕНКО В.В. Пані Анастасія, і Кабаченко – за, і Кабаченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Да, Володимире, дякую дуже. Але, Володимире, ви можете виконувати функції секретаря чи не дозволяє зв'язок?

КАБАЧЕНКО В.В. Ні, перепрошую, я не можу.

ГОЛОВУЮЧА. На жаль, не дозволяє, зрозуміло.

ОДАРЧЕНКО А.М. Анастасія Олегівна, а можна запитання з приводу АРМА, діяльності?

ГОЛОВУЮЧА. Чекайте, колеги. По цьому законопроекту ми рішення маємо, ухвалили. Дякую дуже, колеги. Будь ласка.

ОДАРЧЕНКО А.М. Можна запитання?

ГОЛОВУЮЧА. Да, будь ласка. Якщо коротко.

ОДАРЧЕНКО А.М. Да, дуже коротко. Користуючись нагодою, що ми розглядаємо зараз питання діяльності АРМА, я пам'ятаю, декілька місяців тому ми розглядали питання щодо використання коштів АРМА, пам'ятаєте? І ми на комітеті прийняли рішення, більшістю комітету шляхом голосування щодо звернення до відповідних правоохоронних органів, щоб вони розглянули питання правомірності використання цих коштів.

Я хотів би запитати у вас, а є відповідь від цих органів? Ми ж офіційно звернулися від комітету і як тут розглядали це питання. Пам'ятаєте? Ми до НАБУ звернулися, СБУ, Генеральної прокуратури, ДБР. Проголосували, Анатолій Петрович, пам'ятаєте? І ми, в нас було рішення більшістю членів комітету, офіційно повинно було іти це звернення. Це таке запитання.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Андрію, я, на жаль, нашвидкуруч не можу сказати, чи ми розглядали відповідь. Давайте ми зараз перевіримо.

ОДАРЧЕНКО А.М. Да, я просто нагадати хотів. Ми звернулись, ми проголосували, і ми повинні отримати відповіді.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте ми зараз перевіримо і...

ОДАРЧЕНКО А.М. Да, і розглянути.

ГОЛОВУЮЧА. ...якщо вони раніше не були надіслані членам комітету, то ми їх надішлемо членам комітету. А якщо ми не отримали відповіді, то у нас буде окрема серйозна розмова з органами, які отримали ці запити. Гаразд?

ОДАРЧЕНКО А.М. Такого неможливо бути. Так.

Да. Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, Андрію. Дуже дякую.

Гаразд, колеги, дякую дуже. На цьому ми закінчили з першим нашим питанням. І пропоную ще розглянути низку законопроектів в порядку антикорупційної експертизи, колеги, да? У нас небагато законопроектів, давайте спробуємо максимально розглянути. Да, колеги?

_____. Так.

БУРМІЧ А.П. Ми регламент установлювали з вами - 2 години, так?

ГОЛОВУЮЧА. Не встановлювали регламент. Ну, не встановлювали. Якщо можемо 2 години попрацювати, це було би прекрасно. Плюс у нас є ще питання презентації Дослідницької служби, але це ми можемо заслуховувати і без наявності кворуму, бо там фактично тільки презентація без ухвалення рішень.

Тому давайте зараз блок питань по антикорупційній експертизі максимально розглянемо. Гаразд?

_____. До вичерпання порядку денного. Давайте.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Отже, перший законопроект в порядку антикорупційної експертизи: реєстраційний номер 8050 – про внесення змін до статті 42 Закону України "Про вищу освіту" щодо забезпечення демократичних засад управління закладами вищої освіти. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства без зауважень. Тут суперпростий законопроект, мені здається, Ярослав Юрчишин є його співавтором.

По цьому законопроекту питання чи зауваження будуть у членів комітету? Немає. Тоді прошу по наявному проекту рішення голосувати.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Янченко.

Кабаченко.

Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

Одарченко.

ОДАРЧЕНКО А.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко. Олександр.

Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, маємо рішення, да?

БУРМІЧ А.П. 9...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу? Прекрасно. Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект, колеги, реєстраційний номер 8172. Проект Закону про деякі питання використання транспортних засобів, оснащених електричними двигунами та внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо подолання паливної залежності і розвитку електрозарядної інфраструктури та електричних транспортних засобів. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи в секретаріаті комітету визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Разом з тим, колеги, я би на наступну норму законопроекту звернула увагу. Тут фактично йдеться про дискрецію для органів місцевого самоврядування щодо повного або часткового відшкодування витрат ОСББ на встановлення станцій зарядки електромобілів. Тут, власне, закон пропонує, да, що може передбачатися повне або часткове відшкодування витрат ОСББ. Разом з тим, мені здається, що тут якраз треба передбачити, яким чином, відповідно до якого порядку, на яких засадах – конкурсних чи ні – буде відбуватися відшкодування витрат ОСББ, щоб, перепрошую за просторіччя, не сталося такої ситуації, що за рахунок коштів всієї громади відшкодовано встановлення електрозарядок для транспортних засобів лише в ОСББ, в якому голова громади проживає, а в інших ОСББ не встановлено.

Мені здається, що тут все-таки йдеться про певну дискрецію. Я би пропонувала вказати на це як мінімум як зауваження, а краще – як корупційний ризик, що непередбачено, власне, конкурсного або іншого прозорого порядку розподілу таких коштів.

Які будуть думки з цього приводу, колеги?

БУРМІЧ А.П. Корупційний ризик.

ГОЛОВУЮЧА. Юрій Васильович. Ми запрошували авторів по цьому законопроекту, да. Присутній хтось із авторів, колеги?

КАРМАН Ю.В. Так, запрошували, але немає нікого. Камельчука запрошували безпосередньо. Все передали, все обговорили з помічником – нема.

ГОЛОВУЮЧА. Да, послідовно... запрошення, нема. Мені здається, Олена Мошенець є ще співавтором цього законопроекту.

Пані Олена, може, ви щось скажете? Олена!

Колеги, які ще будуть думки з приводу цього законопроекту?

ЮРЧИШИН Я.Р. Я підтримую пропозицію Анатолія Петровича про корупційний ризик в конкретній нормі. От у нас є таке формулювання. Оскільки залишається дискрецією і не мав прозорості в цьому питанні, чітко вказати, що дане положення має, власне, корупційний ризик. І пропоную підтримати.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги. Тоді пропозиція по цьому законопроекту така: визнати таким, що не відповідає вимогам антикорупційного законодавства і містить корупційний ризик в окремій нормі, а саме – в можливості для дискреції в розпорядженні коштами місцевих бюджетів для компенсацій і витрат ОСББ на встановлення станцій зарядки електромобілів. Цей корупційний ризик мав би бути виправлений шляхом встановлення конкурсних або інших прозорих засад для, власне, здійснення такого відшкодування для того, щоб не було зловживання цією норми. І я би також звернула ще увагу на те, що не встановлено підстави для надання дозволу чи відмови у наданні дозволу виконкомами місцевими або ОДА на розміщення станцій зарядок для електромобілів.

Такі по цьому законопроекту пропозиції. Тоді, колеги, озвучила проект рішення, прошу по цьому визначатися.

Радіна – за.

Юрчишин. Ярослав! Звук.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Мошенець.

Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

Іванісов.

Одарченко.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. Жмеренецький – за, вибачте.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Одарченко.

Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Анатолій Петрович, що в нас?

БУРМІЧ А.П. 7. Немає кворуму.

ГОЛОВУЮЧА. Скільки?

БУРМІЧ А.П. 7.

ГОЛОВУЮЧА. Немає кворуму. Да, колеги, так в нас немає кворуму, так далеко не підеш. Мені здається, в деяких колег просто зв'язок зник і електроенергія зникла.

Колеги, пропозиція тоді, якщо можна, така: давайте, поки ми намагаємося... нам треба, щоб мінімум ще два члени комітету приєдналися.

БУРМІЧ А.П. Спробуйте Ірину Фріз, пише, що пробує.

ГОЛОВУЮЧА. Да, вона пише, що пробує під'єднатися.

_____. А я казав, що... вибачаюсь, я відходив просто на п'ять хвилин.

ГОЛОВУЮЧА. Так, відповідно... Так, колеги...

БУРМІЧ А.П. Є, Ткаченко і є Ірина Василівна.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, ще раз, давайте ще раз спробуємо по попередньому проекту рішення все-таки ухвалити рішення. Всі чули проект рішення? Є необхідність повторити?

_____. Ні.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже. Колеги, тоді ще раз, по озвученому проекту рішення по законопроекту, реєстраційний номер 8172. Давайте ще раз спробуємо.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Мошенець.
Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.
Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Анатолій Петрович, як наші справи?

БУРМІЧ А.П. Дев'ять.

ГОЛОВУЮЧА. Дев'ять. Прекрасно, маємо кворум, ми маємо рішення. Давайте спробуємо ще трохи попрацювати, поки дозволяють наявність зв'язку і світла колегам.

Колеги, наступний законопроект, реєстраційний номер 8158. Секундочку. 8158 – про внесення змін до деяких законів України (щодо сертифікації оператора газосховищ та продовження заходів з недопущення банкрутства Державного акціонерного товариства "Чорноморнафтогаз").

Колеги, проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства без зауважень.

Чи будуть, колеги, тут пропозиції чи зауваження? Немає. Тоді прошу визначатися по наявному проекту рішення.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

БУРМІЧ А.П. Дев'ять.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Наступний законопроект, колеги, реєстраційний номер 8166. Про внесення змін до Митного кодексу України та інших законів України щодо запровадження спеціальних експортних процедур.

Реєстраційний... перепрошую, проект висновку: за результатами антикорупційними експертизи в секретаріаті визначити таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства. І, колеги, можливо, погодитися з зауваженнями ГНЕУ, вони виписані в проекті рішення, щодо того, що необхідно головному комітету ще раз проаналізувати, наскільки взагалі суб'єкти експортної діяльності спроможні вносити експортний депозит в розмірі не менше 15 відсотків. І чи не призведе це до, власне, до, скажімо, зменшення або навіть унеможливлення експортної діяльності маленьких експортерів.

_____. Є думка...

ГОЛОВУЮЧА. Прошу.

_____. Є думка, що призведе.

ГОЛОВУЮЧА. Да, є. Тут звертає увагу якраз Марина Корчинська, в секретаріаті комітету готувала проект рішення, вона якраз звертає увагу, що надійшли листи від Американської торговельної палати, Європейської бізнес-асоціації щодо того, що такі норми можуть сприяти легалізації "сірого" ринку.

Такий проект висновку по цьому законопроекті, колеги. Які будуть думки чи коментарі?

Анатолій Петрович, будь ласка.

БУРМІЧ А.П. Крім того, я погоджуюся повністю, що він протирічить нашій європейській інтеграції, тому що він ставить у нерівне становище великих експортерів і тих, хто хоче стати великим експортером або взагалі. Це нерівні умови...

ГОЛОВУЮЧА. Якимось експортером.

БУРМІЧ А.П. Да, якимось, хоча би не великим, а середнім і таке інше. Це чисто лобістський закон, він лобіює інтереси великих корпорацій. Більше того, тут немає фінансового обґрунтування, що це призведе саме, цей законопроект до збільшення надходжень у бюджет, немає цього. Він протирічить, я не знаю, я не можу знайти чисто корупційні ризики в цьому законопроекті, але в тому, що той, хто лобіює його, то він корупціонер.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, ви пропонуєте написати у висновку? Це буде щось новеньке.

Колеги, які ще будуть думки? Хтось ще хоче з членів комітету висловитись? Колеги, тоді, оскільки... колеги, мене чутно? Колеги, чутно мене?

_____. Чутно, чутно.

_____. Так.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, бо в мене також зависає зв'язок.

Колеги, тоді проект рішення по цьому законопроекту. Оскільки не було інших пропозицій, лишається: визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства. Разом з тим погодитись із зауваженнями ГНЕУ щодо того, що необхідно проаналізувати, наскільки встановлення вимоги щодо такого експортного депозиту, власне, вплине на фінансову спроможність відповідних суб'єктів, і чи це не призведе до формування нерівних умов на ринку експерту – на ринку експерту агропродуктів. Тут ідеться про конкретні агропродукти: там соя, пшениця, не пам'ятаю, що ще там, загалом сім груп продуктів.

І ми також в нашому висновку фіксуємо, що отримали листи від бізнесу, і бізнес вважає, що це несприятлива для бізнесу ініціатива. Така пропозиція. Да, колеги? Немає заперечень? Тоді прошу визначатися...

ФРІЗ І.В. Пані голово, можна?

ГОЛОВУЮЧА, Да, Ірина, будь ласка.

ФРІЗ І.В. Пані Анастасія.

ГОЛОВУЮЧА. Да-да, будь ласка, слухаємо.

ФРІЗ І.В. Я перепрошую, можна ще в зауваженнях указати відсутність обґрунтування формування суми в 35 мільйонів доларів на депозитах для можливості сплачувати попередні експортні депозити. Ви бачили, що, в принципі, незалежні експерти вказують на те, що саме це може призвести до формування відповідних схем, да, і створюються дійсно, як уже сказали, привілеї для крупних експортерів.

Тобто це також внести в зауваження: відсутність обґрунтування формування суми в 35 мільйонів доларів для можливості не сплачувати попередні експортні депозити.

ГОЛОВУЮЧА. Да, згодна, в законопроекті якраз йдеться про те, що депозит експортний може не сплачувати той бізнес, який вже на своєму депозиті має 35 мільйонів. І тут справді виникає питання: чому 35? Чому не 37 і не 30, або не 40?

Я не проти це також зафіксувати в зауваженнях, що відсутнє фінансово-економічне обґрунтування і необхідно дослідити, чи це також не призведе до формування нерівних умов на відповідному ринку. Да, колеги?

Тоді ще раз, проект рішення я вже зачитувала, не буду повторювати, з урахуванням того зауваження, яке щойно обговорили, да?

Прошу тоді визначатися.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко. Михайло.

_____. Прокидайтесь.

БУРМІЧ А.П. Рішення є. 8, без Ананченка.

ГОЛОВУЮЧА. А у нас кворум 9.

БУРМІЧ А.П. Ні, 8.

ГОЛОВУЮЧА. 8?

БУРМІЧ А.П. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Да, точно, 8. Колеги, я щиро перепрошую, я вже також притомилася. Добре, колеги, тоді у нас є рішення. Дякую дуже.

Рухаємося далі. Наступний законопроект (реєстраційний номер 5840) про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо посилення відповідальності у сфері поводження з генетично модифікованими організмами. Колеги, проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства без зауважень, колеги.

Зараз, секундочку. І, колеги, в мене також по цьому законопроекту нема додаткових зауважень. Чи будуть в колег питання? Немає? Тоді пропоную визначатися по наявному проекту висновку.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар. Вікторія!

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

БУРМІЧ А.П. 9. 9.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект, реєстраційний номер 8169 – про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо удосконалення окремих питань виконання військового обов'язку та проходження військової служби.

Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженнями. Я так розумію, йдеться про... да, колеги, в проекті висновку, підготовленому секретаріатом, написано, що надійшли зауваження від Головного експертного управління і від громадської організації "Інститут законодавчих ідей", а які саме зауваження пропонується комітету підтримати, не написано.

Я зі свого боку скажу, колеги, зауваження ГНЕУ наступного стосується: надання, йдеться про, перше – можливість надання відстрочки від проходження строкової військової служби для осіб, які проходять альтернативну невійськову службу. Це трохи нелогічно, адже альтернативна невійськова служба, її сенс якраз в тому і полягає, що особа не проходить військову службу, а проходить альтернативну. Тому тут не може йтися про відстрочку, а мало би йтися про те, що, грубо кажучи, одна служба зараховується як інша. На це звертає увагу ГНЕУ, і тут є пропозиція погодитися із зауваженням ГНЕУ.

І друге, колеги, щодо військового обліку жінок. Тут, колеги, як ви знаєте, пропонується, що військовий облік жінок є добровільний, крім жінок, які мають військово-облікову спеціальність і закінчили відповідні, якщо я правильно пам'ятаю, йдеться про те, що закінчили відповідні військові навчальні заклади. Разом з тим цей законопроект говорить про те, що жінки, які вчилися у відповідних військових навчальних закладах, вони також беруться на обов'язковий військовий облік. І у зв'язку з... точніше, жінки, які

вчилися, але були відраховані, вони також є військовозобов'язаними і вони вважаються мобілізованими у воєнний час.

Тут, чесно кажучи, здається йдеться про колізію і не зовсім зрозумілий підхід, адже іншою нормою закону якраз зафіксовано, що добровільним є військовий облік жінок, окрім жінок, які мають військово-облікову спеціальність. А тут фактично йдеться про обов'язковий статус військовозобов'язаної і мобілізацію жінок, які вчилися у відповідних навчальних закладах, але були з них відраховані, причому, наскільки я розумію, без уточнення, коли саме, як довго в минулому відбулося це відрахування.

Такі, колеги, зауваження ГНЕУ, пропозиція є з ними погодитися, як зауваження в нашому висновку. Нема заперечень, колеги?

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Немає. Є підтримка.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді, колеги, пропозиція: законопроект визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженнями, які були озвучені.

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

ФРІЗ І.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За, за.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Маємо рішення, да, Анатолій Петрович?

БУРМІЧ А.П. Да, 9.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Наступний законопроект, колеги, реєстраційний номер 8082. Секундочку. Про внесення змін до Закону України "Про дорожній рух" щодо імплементації законодавства. Перепрошую, колеги, не можу втриматися,

назва, звичайно, прекрасна – щодо імплементації законодавства, сам вгадай, якого законодавства. Ну, менше з тим, деякі назви законопроектів, вони прекрасні, колеги. Проект висновку: за результатами антикорупційної експертизи визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Зараз, колеги, намагаюсь розібратися в зауваженнях. Звернути увагу на те, що в супровідних документах до законопроекту не обґрунтовується, чому встановлюється саме десятирічний строк дійсності для водійського посвідчення. Хоча Євродиректива, яку пропонується імплементувати, говорить, що до 15 років може бути дійсним водійське посвідчення. І зауваження щодо частини шостої, нової статті 15 з позначкою 5 проекту Закону в редакції законопроекту: звертається увага на те, що незрозуміло, про яке саме припинення права особи на керування транспортним засобом йде мова в контексті отримання особою посвідчення водія вперше.

Такі, колеги, зауваження. Звертайте також увагу на те, що є лист Європейської бізнес-асоціації, яка звертає увагу на те, що зміни в частині визначення категорії транспортних засобів, на які може поширюватися право керування, будуть принципово різні насправді охоплювати транспортні засоби: і мопеди, і квадроцикли, і електричні самокати, і сігвеї, щоб це не означало, і мотоцикла – моноколеса, перепрошую. Що, в принципі, очевидно з цього переліку, що різні абсолютно вміння потрібні для того, щоб керувати моноколесом, наприклад, і мопедами, квадроциклами, наприклад. А категорія одна і відповідно іспит, і що найголовніше, практика керування однакові для всіх цих засобів.

Такі, колеги, пропозиції, є зауваження до цього законопроекту дати. А проект висновку: визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженням. Да, колеги?

БУРМІЧ А.П. А можна два слова?

ГОЛОВУЮЧА. Да, Анатолій Петрович, будь ласка, звичайно.

БУРМІЧ А.П. Звичайно, нам би треба було внести, що всі дипломи, які у нас є, юристів і все остальне, теж обмежити дійсність їх там на 5 там 10, чи 7 років з таким підходом. Лікарів, ну всіх, металургів, інженерів – всіх, хто здавав раніше екзамени і навчався, всіх обмежити і потім перездавати, знов все по новому писати диплом і таке інше.

Чому встановлюється 5-10 років? У нас сьогодні існують всі закони. Якщо людина порушує, там п'ять порушень, десять порушень, грубе порушення. Є штрафи, є те, коли лишають права. На якій підставі встановлюються оці 5-10 років? Я вам відповідаю, на якій підставі. А потім читайте інший пункт, що обмін посвідчень або видача через 5-10 років, вони будуть встановлювати свій регламент новий. Це ніщо інше, як здирництво. Це я в цьому бачу... ці законопроекти штовхалися протягом, скільки я працюю, з 91-го року. Кожен рік ГАИ, ДАІ їх проштовхує для того, щоб побільше приходили і у них просили оце все, інше. Це корупція.

Мета цього законопроекту – саме через кожні 5-10 років за встановленими ними правилами ми ходили і випрошували те, що ми здали самий перший раз. Я в цьому бачу корупцію. Як її сформулювати, давайте подумаємо. Але ми зіштовхнемося всі з вами з цим, через кожні 5 років будемо перездавати, не порушуючи, будучи сумлінними водіями, будемо ходити і здавати їм правила дорожнього руху. Вони нас будуть ганяти по всім, збирати там довідки чи не довідки.

Я ж кажу, з таким підходом треба кожний диплом нам підтверджувати через якийсь, я не знаю, термін для того, щоб знову виплачувати, ходити і таке інше. Це ганьба цьому законопроекту. Я не боюся, але ви собі уявіть, скільки у нас водіїв буде ходити кожні 5 років підтверджувати права. На якій підставі, для чого? Якщо автоматично, я розумію. А якщо це не автоматично і вони кажуть, що ми ще встановимо правила, як вам міняти ці права і таке інше – це корупція.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, дякую дуже.

Давайте декілька моментів в цьому виокремимо. Перше, є директива Євросоюзу, по якій ми маємо імплементувати, це наше зобов'язання, якщо прагнемо до Європейського Союзу і ми до нього прагнемо, то маємо імплементувати законодавство – все, крапка. Директива говорить, що до 15 років. Чому законопроект визначає, що 10, наприклад, а не 15? Ще раз, тут в законопроекті не 5 років, як ви кажете, тут 10 років. Чому законопроект говорить 10, а не 15 – тут незрозуміло і на це пропонується звернути увагу. Я згодна з вами в тому, що разом із встановленням строку дії більш короткого для водійського посвідчення, а зараз це 30 років, якщо я не помиляюся, потрібно, звичайно, вичищати систему видачі водійських посвідчень, це очевидно. Разом з тим в дуже багатьох країнах є така практика. І ще раз, це директива Європейського Союзу щодо більш короткого, ніж 30 років строку дії водійського посвідчення. В деяких країнах, наприклад, ви можете щороку перескладати іспит або підтверджувати на іспиті, що ви все ще пам'ятаєте правила дорожнього руху, така практика є.

Ми тут не можемо говорити про те, що необхідно відмовитися взагалі від строковості дії водійських посвідчень через більш короткий строк, ніж це є зараз. Але я з вами згодна, що є також необхідність зробити роботу у вдосконаленні системи видачі цих водійських посвідчень для того, щоб там ліквідувати корупційні ризики. Але це не про цей законопроект.

Отак, моя позиція така. Я поділяю ваше хвилювання, але корупційний ризик впливає не з того, що короткий строк дії, а з інших певних речей, а строк дії ми все одно маємо переглядати, бо мається на увазі – строк дії в нашому законодавстві водійських посвідчень маємо переглядати, оскільки маємо імплементувати в європейське законодавство.

БУРМІЧ А.П. Терміни – я з вами згоден. Але як вони розроблять, що незалежно від того, був сумлінний водій чи несумлінний, а він повинен

проходити таку процедуру, що він впаде за неї, то... там буде корупція. Я розумію, що важко це сформулювати, але ви подумайте і побачите, як воно буде на практиці.

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, зауваження пропонується...

БУРМІЧ А.П. Хай вони чітко пропишуть, що тим, до кого немає зауважень, то автоматично видаються права і таке інше. Але це...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, я боюся, що це якраз, це не європейська практика. Європейська практика, якщо я не помиляюся, така, що все-таки треба не в автоматичному режимі отримувати, отримувати знову водійське посвідчення. Тут питання не в тому, чи ви за строк дії водійських посвідчень не набрали досвіду ДТП, тут питання в тому, щоб підтвердити, що ви все ще гарно пам'ятаєте правила дорожнього руху і спроможні ним слідувати. Ось в чому питання, такий підхід.

БУРМІЧ А.П. ... дипломи, лікарі повинні всі – всі повинні підтверджувати, виходить. А якщо вони...

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, Господь з вами, давайте з водійськими посвідченнями розберемося.

БУРМІЧ А.П. Ми створюємо прецедент просто.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, ще раз, Анатолій Петрович...

_____. Це схоже на історію з моряками, мені здається.

БУРМІЧ А.П. Те саме, що з моряками. Совершенно верно.

ГОЛОВУЮЧА. Які пропозиції по цьому законопроекту?

БУРМІЧ А.П. Ви бачите, з посвідченнями моряків що відбувається. Ми не можемо цю гідру корупційну побороти. Вони встановлять потім... Давайте скажемо: хай чітко пропишуть, в якому разі яка система обміну чи поновлення цих водійських посвідчень. Тому що вони будуть так, як з посвідченнями моряків: створювати все оце так як у них і будуть так само збирати тільки не 100 мільйонів доларів, як кажуть одесити, що збирають, а буде тут 100 мільярдів доларів, тому що скільки водіїв є. Розумієте?

Ось в цьому давайте сформулюємо, щоб вони чітко прописали: як буде при поновленні прав процедура, як буде процедура при обміні, при підтвердженні, чітко ми повинні знати. Тому що вони там потім пропишуть, їм дай тільки оце!

ГОЛОВУЮЧА. Анатолій Петрович, тоді додатково до того, що я озвучила, зауваження таке, що необхідно на рівні закону чітко прописати, які вимоги для продовження дії водійського посвідчення і яка процедура. Правильно?

БУРМІЧ А.П. Да. Давайте з досвіду...

ГОЛОВУЮЧА. Давайте тоді це зауваження зробимо? Давайте зробимо це зауваження. Я не заперечую. Да, колеги?

БУРМІЧ А.П. А може, це корупційний ризик, запишемо? З досвіду посвідчень про моряків.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, корупційний ризик в чому? В чому конкретно?

БУРМІЧ А.П. В тому, що не прописано, і вони потім будуть на свій розсуд визначати процедуру і...

ГОЛОВУЮЧА. Просто питання в тому, що це і зараз не на рівні закону встановлено, Анатолій Петрович. Тоді треба писати, що корупційний ризик в тому, що зараз є.

БУРМІЧ А.П. Але, вибачте, здав і забув.

ГОЛОВУЮЧА. І це треба більш детально обґрунтовувати.

БУРМІЧ А.П. Здав і забув.

ГОЛОВУЮЧА. Ті, хто зараз вперше здають, можуть з вами і не погодитися. Я розумію, що нам легко говорити з водійськими посвідченнями, яким по десятку років, але... колеги, давайте...

БУРМІЧ А.П. З моряками поговоріть, у них та ж сама проблема, тільки тут уже буде в загальнодержавному масштабі. Давайте подумаємо...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, давайте зробимо як зауваження, точніше, давайте спробуємо визначитися по зауваженню і будемо далі дивитися, гаразд? Давайте проект висновку так, як є: визнати таким, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства із зауваженням щодо строку, із зауваженням щодо порядку продовження або обміну водійських посвідчень і процедури такого продовження або обміну. Да?

Радіна – за.

Юрчишин.

ЮРЧИШИН Я.Р. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. Утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар. Вікторія!

Ткаченко.

ТКАЧЕНКО О.М. За.

ГОЛОВУЮЧА. Фріз.

Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. Утримався.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

Анатолій Петрович, мені здається, в нас немає ні кворуму, ні рішення.

БУРМІЧ А.П. Немає кворуму. 6 – присутніх, 4 проголосували – за.
Кворуму немає.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, в мене тоді пропозиція така, я все-таки думаю, що в багатьох колег проблеми із електроенергією, відповідно зі зв'язком і з інтернетом. Пропозиція тоді перейти до презентації науково-дослідницької чи Дослідницької служби Верховної Ради України.

На зав'язку колеги із Дослідницької служби?

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. На зв'язку. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧА. Да, колеги, якщо можна, вам до 7 хвилин для презентації, і потім питання від колег. Да?

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Да, звичайно, ми справимося. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, в мене також питання. Ярослав Юрчишин на зв'язку, ні? Ярославе? Гаразд, немає.

Добре. Будь ласка.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Шановні народні депутати, присутні, ми раді представити себе. Ми створені... хоч нещодавно нам лише три місяці, але ми працюємо, ми хочемо співпрацювати з комітетами, в тому числі з вашим комітетом, ми хочемо налагоджувати тісні відносини з депутатами. Тому що ми можемо бути вам корисними і хочемо бути корисними в такій цікавій співпраці.

Я представляю своїх колег, які відповідно представляють певні напрямки роботи Дослідницької служби. Це Тетяна Миколаївна Барабаш, керівник відділу з питань національної безпеки та правопорядку, яка відповідно, за якою закріплений ваш комітет. І Наулік Наталія Степанівна, яка завідувач тренінгового центру.

Тобто я передаю слово Тетяні Миколаївні і будемо спілкуватися. Дякую.

БАРАБАШ Т.М. Вітаю. Не забираючи у всіх такий цінний на сьогоднішній час, я зупинюсь лише на деяких аспектах, оскільки презентація нашого відділу була роздана народним депутатам і сподіваємось, що ви ознайомилися з нею. Хочу сказати, що одним із напрямів діяльності нашого

відділу саме є антикорупційна політика і антикорупційне законодавство. І ми готуємо відповідні продукти на запити замовників, на запити народних депутатів, комітетів. Безпосередньо ми готуємо не лише пропозиції до законопроектів, з якими, як правило, зверталися і раніше до нас шановні народні депутати і комітети, а ще й готуємо і такі продукти, як парламентське дослідження, як аналітична записка з питань порівняльного законодавства, інформаційна довідка, оглядове дос'є. Тому як би у нас розширилися такі можливості, які ми можемо запропонувати і комітету безпосередньо, і народним депутатам.

Що являють саме ці продукти? У нас закріплено в положенні, відображено також у презентації, у презентаційному матеріалі. Я на цьому зупинятися докладніше не буду. Лише хочу сказати, що всі звернення відбуваються через СЕДО, і безпосередньо у формі СЕДО відображаються також ці інформаційно-аналітичні матеріали, з якими можна до нас звернутися. Також і як би хотілось би ще на чому зупинитися, звернути вашу увагу на тих аналітичних інформаційних матеріалах, на які Дослідницька служба не дає відповіді. Безпосередньо ми не готуємо доповіді і виступи самі для народних депутатів. Також ми не надаємо аналітичні інформаційні матеріали в звернення з питань, що, наприклад, становлять приватний або комерційний інтерес замовника, надійшли від виборців та інших осіб і так далі. Це теж є у нас в презентаційному матеріалі і як би хотілось би на цьому ще раз акцентувати увагу.

Дякую.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. І я передаю слово керівнику Тренінгового центру – Наталії Степанівні. Будь ласка.

НАУЛІК Н.С. Дякую.

Добрий день, колеги. Тренінговий центр організовує та забезпечує підвищення кваліфікації народних депутатів, помічників-консультантів народних депутатів, а також працівників Апарату Верховної Ради України.

Вам на комітет прийшов лист від Дослідницької служби із анкетую-опитувальником для народних депутатів та помічників-консультантів народних депутатів. Ми просимо вас заповнити цю анкету, вона в гугл-формі, для того, щоб ми розуміли, яка буде цікава вам тематика для організації із забезпечення навчання в 2023 році. Крім того, хочу звернути вашу увагу, що якщо ви фахово маєте бажання і можливість також ділитись своїм досвідом, ви можете звертатися до Дослідницької служби. Ми будемо формувати реєстр тренерів, і ви можете ділитися досвідом, зокрема з питань антикорупційної діяльності із своїми колегами або із помічниками-консультантами, а також працівниками Апарату Верховної Ради.

Буду вдячна вам за зворотній зв'язок – заповнення анкети.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Дякую. Тобто ми створені для того, щоб надавати вам інформаційно-аналітичну допомогу і здійснювати, так би мовити, підвищення кваліфікації, професійне навчання. Звичайно, всі наші документи, які ми можемо вам надавати, інформаційно-аналітичні – вони є в положенні. Але ми стикнулися за час своєї роботи, 3 місяці, ми стикнулися з тим, що...

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, я щиро перепрошую. Вибачте, будь ласка, я змушена вас на одну секундочку перервати. Колеги, на жаль, я також муситиму відключитися о 15:15. Нікого із замів немає на зв'язку, кому би я могла передати ведення. Тому давайте ми просто зафіксуємо, що засідання комітету як засідання комітету закрите, і ми просто продовжуємо, ті хто на зв'язку, слухати презентацію Дослідницької служби Верховної Ради. Гарзд, колеги?

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Ми ще декілька,.. ми ще одну хвилину.

ГОЛОВУЮЧА. Да, я розумію. Мені просто треба формальності цієї дотриматися, бо не буде кому закрити засідання комітету. Все, колеги, тоді, Анатолій Петрович, вам дуже дякую за роботу секретаря. Засідання комітету закрите, а ми можемо дослухати презентацію Дослідницької служби. Перепрошую, колеги. Дякую дуже.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Тобто ми готуємо певні інформаційно-аналітичні матеріали за запитом комітету, за запитом депутатів. Ви – основні, скажемо, наші замовники наших послуг.

Тому якщо у вас, наприклад, виникають питання, а ви не знаєте, як підготувати правильно, чи ви знаєте, що ви хочете і не можете його оформити, чи ви, наприклад, хочете там зарубіжний досвід порівняти з українським чи ще якусь аналітичну записку з приводу чогось, то ви можете зателефонувати безпосередньо завідувачу відділом, Тетяні Миколаївні, там є її контактні телефони, і заступника, навіть мобільні телефони. І ми вас проконсультуємо як правильно зробити запит для того, щоб ви отримали саме ту інформацію, яка вам необхідна для роботи.

Ще крім того, ми сьогодні вам зашлемо лист. Ми за власною ініціативою маємо право готувати концепцію розвитку законодавства, певної сфери законодавства. І ми сьогодні вам зашлемо лист. Можливо, в 23-му році ви щось хочете таке підготувати – якийсь проект закону чи працюєте над якимось проектом і вам цікава наша думка – то ми можемо спланувати свою діяльність з урахуванням ваших потреб на відповідно 2023 рік. Будемо вдячні вам за співпрацю.

У нас, в принципі, все. Якщо є запитання, то ми готові надати відповіді.

БУРМІЧ А.П. Дякуємо, дякуємо.

_____. Я хотів... Можна? Я хотів два слова сказати для колег перш за все. Ця реформа Дослідницької служби дуже довгоочікувана і над нею бились багато поколінь реформаторів в парламентах.

Ми вже мали зустріч в рамках нашого міжфракційного об'єднання з Дослідницькою службою. І я раджу колегам справді звертатись, тому що в Сполучених Штатах при Конгресі вже багато десятиліть працює така Дослідницька служба, яка наповнює інтелектом законотворчу діяльність Конгресу. І ми зараз цей кращий досвід світовий нарешті втілили в українському парламенті.

Тому дуже раджу звертатися.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Дякую.

Ми дійсно в нашому положенні, в наших документах взяли кращий досвід Дослідницької служби Конгресу і ЄС.

Ще запитання, будь ласка, є?

Дякуємо, якщо немає запитань. Ми вам дякуємо, чекаємо ваших звернень.

_____. Запитань немає, але хочемо побажати вам успіхів у вашій роботі, щоб втілились всі ваші бажання і найкращі практики, котрі є в Конгресі, щоб вони і в українському парламенті втілювались.

ВАОЛЕВСЬКА Л.А. Дякуємо, дякуємо вам. До побачення.

_____. До побачення.